

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti

Vrijedi od 12. lipnja 2026.

Strojno pročišćen iz: NN 70/2015, NN 127/2017, NN 33/2023, NN 17/2025, NN 59/2026

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-medjunarodnoj-i-privremenoj-zastiti/

Sadržaj

Prvi dio OPĆE ODREDBE	5
Glava I. TEMELJNE ODREDBE	5
Predmet Zakona	5
Primjena drugih propisa	7
Značenje izraza	7
Rodna jednakost	9
Načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja (»non refoulement«)	10
Predaja i izručenje tražitelja	10
Nezakoniti ulazak ili boravak u Republici Hrvatskoj	10
Načelo cjelovitosti obitelji	11
Načelo najboljeg interesa djeteta	11
Suradnja s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice	11
Isključenje javnosti	11
Prevoditelji	11
Jezik i pismo u postupku	12
Posebna prihvatna i postupovna jamstva	12
Maloljetnik	13
Maloljetnik bez pratnje	13
Procjena starosne dobi djeteta bez pratnje	15
Prikupljanje i razmjena podataka	15
Glava I.a AKT STRATEŠKOG PLANIRANJA ZA PROVEDBU SUSTAVA UPRAVLJANJA AZILOM I MIGRACIJAMA	16
Akt strateškog planiranja	16
Glava II. UVJETI ZA ODOBRENJE MEĐUNARODNE ZAŠTITE	16
Azil	16
Supsidijarna zaštita	17
Glava III. POSTUPOVNE ODREDBE	18
I. Odjeljak RADNJE U POSTUPKU	18
Nadležno tijelo	18
Izražavanje i registracija namjere	18
Zahtjev za međunarodnu zaštitu	19
Saslušanje	19
Dostava	19
Povratak	20
II. Odjeljak REDOVNI POSTUPAK	20
Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva	20
Obustava postupka	20
Rokovi	21
III. Odjeljak POSEBNI POSTUPCI	21
Ubrzani postupak	21
Postupak na granici	21
Odbacivanje zahtjeva ili naknadnog zahtjeva	22

Sigurna zemlja podrijetla	22
Sigurna treća zemlja	23
Europska sigurna treća zemlja	23
Naknadni zahtjev	23
Preseljenje, humanitarni prihvati i godišnja pričuva za solidarnost	24
IV. Odjeljak PRESTANAK I PONIŠTENJE	24
Prestanak međunarodne zaštite	24
Poništenje međunarodne zaštite	24
V. Odjeljak PRAVNI LIJEK	25
Postupak pred upravnim sudom	25
Glava IV. PRAVA I OBVEZE TRAŽITELJA	26
Prava i obveze	26
Pravo na boravak	27
Ograničenje slobode kretanja	28
Zadržavanje	28
Materijalni uvjeti prihvata	30
Prihvatilište za tražitelje	31
Zdravstvena zaštita	31
Obrazovanje	32
Rana integracija tražitelja	32
Pravo na informacije i pravno savjetovanje	32
Besplatna pravna pomoć	33
Rad tražitelja	34
Isprave tražitelja	34
Privremeno zadržavanje stranih isprava	34
Glava V. PRAVA I OBVEZE AZILANTA I STRANCA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTI- TOM	35
Prava i obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom	35
Pravo na boravak	36
Pravo na spajanje obitelji i održavanje jedinstva obitelji	36
Pravo na smještaj	36
Pravo na rad	39
Zdravstvena zaštita	40
Pravo na obrazovanje	40
Pravo na slobodu vjeroispovijesti	41
Besplatna pravna pomoć	41
Pravo na socijalnu skrb	41
Obveza integracije u hrvatsko društvo	41
Isprave	42
Gubitak, nestanak ili krađa dozvole boravka ili putne isprave za azilanta . .	43
Status nevažeće dozvole boravka i putne isprave za azilanta	43
Uključivanje u društvo	43
Stjecanje hrvatskog državljanstva	44

Glava VI. PRIVREMENA ZAŠTITA	44
Odobrenje privremene zaštite	44
Trajanje privremene zaštite	45
Isključenje privremene zaštite	45
Dragovoljan odlazak	46
Suradnja s drugim tijelima i razmjena informacija s državama članicama Europske unije	46
Prava i obveze stranca pod privremenom zaštitom	47
Pravo na boravak	47
Iskaznica stranca pod privremenom zaštitom	47
Pravo na rad	47
Zdravstvena zaštita	48
Pravo na obrazovanje	48
Pravo na spajanje obitelji	48
Smještaj stranca pod privremenom zaštitom	48
Pravo na socijalnu skrb	48
Informacije o pravima i obvezama	49
Pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu	49
Glava VII. OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA I VOĐENJE ZBIRKE PODATAKA	49
Donošenje propisa	49
Plan za nepredvidive situacije	50
Vođenje zbirke podataka	50
Prekršajne odredbe	51
Glava VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	52
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	53

ZAKON O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI

PRVI DIO OPĆE ODREDBE

GLAVA I. TEMELJNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju načela, uvjeti i postupak odobrenja međunarodne zaštite i privremene zaštite, status, prava i obveze tražitelja međunarodne zaštite, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, stranaca pod privremenom zaštitom te uvjeti i postupak poništenja i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

- Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7. 8. 2001.)
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3. 10. 2003.)
- Direktiva (EU) 2024/1346 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju standarda za prihvrat tražitelja međunarodne zaštite (SL L 2024/1346, 22. 5. 2024., ispravak SL L 2025/90931, 25. 11. 2025.).

(2) Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredbe (EU) 2021/2303 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2021. o Agenciji Europske unije za azil i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 439/2010 (SL L 468, 30. 12. 2021.)
- Uredbe (EU) 2024/1347 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao korisnika međunarodne zaštite, za jedinstveni status za izbjeglice ili za osobe koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu i za sadržaj odobrene zaštite, o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 2024/1347, 22. 5. 2024., ispravak SL L 2025/90926 od 25. 11. 2025.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1347)
- Uredbe (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU (SL L 2024/1348, 22. 5. 2024., ispravak SL L 2025/90922, 25. 11. 2025.), kako je posljednji put izmijenjena

Uredbom (EU) 2026/464 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. veljače 2026. o izmjeni Uredbe (EU) 2024/1348 u pogledu utvrđivanja popisa sigurnih zemalja podrijetla na razini Unije (SL L 2026/464, 26. 2. 2026.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1348)

– Uredbe (EU) 2024/1349 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju postupka vraćanja na granici i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1148 (SL L 2024/1349, 22. 5. 2024.)

– Uredbe (EU) 2024/1350 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uspostavi okvira Unije za preseljenje i humanitarni prihvrat i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 (SL L 2024/1350, 22. 5. 2024., ispravak SL L 2025/90930, 25. 11. 2025.)

– Uredbe (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013 (SL L 2024/1351, 22. 5. 2024., ispravak SL L 2025/90929, 25. 11. 2025.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1351)

– Uredbe (EU) 2024/1358 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uspostavi sustava »Eurodac« za usporedbu biometrijskih podataka radi djelotvorne primjene uredaba (EU) 2024/1351 i (EU) 2024/1350 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 2001/55/EZ te radi utvrđivanja identiteta državljana treće zemlje i osoba bez državljanstva s nezakonitim boravkom i o zahtjevima tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i Europolu za usporedbu s podacima iz Eurodaca u svrhu izvršavanja zakonodavstva, o izmjeni uredaba (EU) 2018/1240 i (EU) 2019/818 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 2024/1358, 22. 5. 2024., ispravak SL L 2025/90925, 25. 11. 2025.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1358)

– Uredbe (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 (SL L 2024/1359, 22. 5. 2024., ispravak SL L 2025/90921, 25. 11. 2025.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1359)

– Uredbe (EU) 2026/463 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. veljače 2026. o izmjeni Uredbe (EU) 2024/1348 u pogledu primjene koncepta sigurne treće zemlje (SL L 2026/463, 26. 2. 2026.).

(3) Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) je nacionalna kontaktna točka te uspostavlja neposrednu suradnju i razmjenu informacija s Europskom komisijom i Agencijom Europske unije za azil (u daljnjem tekstu: EUAA) o provođenju direktiva iz stavka 1. ovoga članka i uredbi iz stavka 2. ovoga članka, sukladno njihovim odredbama o suradnji.

Članak 2.a

Nadležna tijela za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije iz članka 2. ovoga Zakona su ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za poslove zdravstva, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za obrazovanje i upravni sudovi u skladu s propisanim djelokrugom.

*Primjena drugih propisa***Članak 3.**

- (1) Odredbe Zakona o strancima na odgovarajući način primjenjuju se na tražitelje međunarodne zaštite, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom, strance pod privremenom zaštitom i strance u transferu.
- (2) Tražitelj međunarodne zaštite nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje boravka sukladno odredbama Zakona o strancima. Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog ili autonomnog boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.

*Značenje izraza***Članak 4.**

- (1) Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:
1. međunarodna zaštita obuhvaća azil iz točke 2. ovoga stavka i supsidijarnu zaštitu iz točke 3. ovoga stavka
 2. azil je status koji se priznaje na temelju rješenja nadležnog tijela o ispunjenju uvjeta iz članka 20. ovoga Zakona nakon razmatranja zahtjeva u skladu s poglavljima II. i III. Uredbe (EU) 2024/1347
 3. supsidijarna zaštita je status koji se priznaje na temelju rješenja nadležnog tijela o ispunjenju uvjeta iz članka 21. ovoga Zakona nakon razmatranja zahtjeva u skladu s poglavljima II. i V. Uredbe (EU) 2024/1347
 4. privremena zaštita je zaštita hitnog i privremenog karaktera koja se uvodi na temelju odluke Vijeća Europske unije o postojanju masovnog priljeva raseljenih osoba sukladno članku 78. ovoga Zakona
 5. tražitelj međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: tražitelj) je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršnosti rješenja o zahtjevu
 6. azilant je izbjeglica u smislu Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija iz 1951.) kojoj je priznat azil iz točke 2. ovoga stavka
 7. stranac pod supsidijarnom zaštitom je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je priznata supsidijarna zaštita iz točke 3. ovoga stavka
 8. stranac pod privremenom zaštitom je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena zaštita iz točke 4. ovoga stavka
 9. stranac u transferu je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je u postupku primopredaje odgovornoj državi članici Europskoga gospodarskog prostora radi razmatranja njezina zahtjeva
 10. zemlja podrijetla je zemlja čije državljanstvo ima državljanin treće zemlje ili zemlja u kojoj je osoba bez državljanstva imala prethodno uobičajeno boravište. Ako državljanin treće zemlje ima više državljanstava, zemljom podrijetla smatrat će se svaka zemlja čiji je državljanin
 11. uobičajeno boravište ima državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva u onom mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se

može zaključiti da ona u tom mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno

12. namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: namjera) je usmeno ili pisano izražena volja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva za podnošenje zahtjeva sukladno članku 33. ovoga Zakona

13. registracija namjere je evidentiranje usmeno ili pisano izražene volje državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva za podnošenje zahtjeva u službenim evidencijama Ministarstva

14. zahtjev za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: zahtjev) je zahtjev za zaštitu koji tražitelj podnosi Ministarstvu, a može se smatrati da traži status azilanta (izbjeglice) ili status supsidijarne zaštite

15. naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: naknadni zahtjev) je svaka daljnja namjera izražena u bilo kojoj državi članici nakon izvršnosti rješenja o prethodnom zahtjevu, uključujući i slučajeve od kojih se izričito ili prešutno odustalo

16. tražitelj kojem su potrebna posebna prihvatna i/ili postupovna jamstva je tražitelj koji s obzirom na svoje osobne okolnosti nije u potpunosti sposoban ostvarivati prava te izvršavati obveze iz ovoga Zakona bez odgovarajuće potpore

17. maloljetnik je tražitelj, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom, stranac pod privremenom zaštitom i stranac u transferu mlađi od 18 godina

18. maloljetnik bez pratnje je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od 18 godina, koja je ušla u Republiku Hrvatsku bez pratnje odrasle osobe odgovorne za nju sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske, sve dok se ne stavi pod skrb takve osobe, a uključuje i djecu koja su ostala bez pratnje nakon što su ušla u Republiku Hrvatsku

19. članom obitelji tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, pod uvjetom da je obitelj postojala prije ulaska tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom u Republiku Hrvatsku smatra se:

a) bračni ili izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske, kao i osobe koje su u zajednici koja se prema propisima Republike Hrvatske može smatrati životnim partnerstvom ili neformalnim životnim partnerstvom

b) maloljetno zajedničko dijete bračnih i izvanbračnih drugova te životnih partnera i neformalnih životnih partnera, njihovo zajedničko maloljetno posvojeno dijete, maloljetno dijete i maloljetno posvojeno dijete bračnog, izvanbračnog druga, životnog partnera ili neformalnog životnog partnera koji ostvaruje roditeljsku skrb o djetetu pod uvjetom da dijete nije u braku; a smatra se da maloljetnik nije u braku ako na temelju pojedinačne procjene njegov brak nije u skladu s propisima Republike Hrvatske, a osobito propisima kojima se uređuje minimalna zakonska dob za sklapanje braka

- c) punoljetno uzdržavano dijete tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom pod uvjetom da nije u braku
 - d) roditelj ili druga odrasla osoba odgovorna za maloljetnika u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske, uključujući odraslog brata ili sestru
 - e) iznimno, članom obitelji stranca pod privremenom zaštitom smatrat će se i srodnik prvog stupnja u ravnoj uzlaznoj lozi s kojim je živio u zajedničkom kućanstvu, ako se utvrdi da je ovisan o skrbi stranca pod privremenom zaštitom
20. prebivalište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih za životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi
21. boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila
22. izvršnost rješenja o zahtjevu nastupa dostavom rješenja tražitelju ako tužba nije podnesena ili podnesena tužba nema odgodni učinak, ako podnesena tužba ima odgodni učinak, rješenje o zahtjevu postaje izvršno dostavom prvostupajnske presude upravnog suda
23. uvjeti prihvata obuhvaćaju skup prava koje tražitelji ostvaruju sukladno odredbama ovoga Zakona
24. osnovni uvjeti prihvata obuhvaćaju smještaj, hranu i hitnu medicinsku pomoć
25. materijalni uvjeti prihvata obuhvaćaju smještaj, hranu, odjeću, proizvode za osobnu higijenu i novčanu naknadu
26. zadržavanje je uskraćivanje slobode kretanja tražitelja u specijaliziranim objektima za zadržavanje, sukladno članku 54.a ovoga Zakona, koje se provodi u specijaliziranim objektima Ministarstva namijenjenim za prihvrat stranaca, tranzitnim prihvatnim centrima za strance, smještajnim objektima za postupak azila na granici i drugim odgovarajućim objektima, osim zatvora
27. opasnost od bijega znači postojanje posebnih razloga i okolnosti zbog kojih se vjeruje da bi tražitelj mogao postati nedostupan te time zlouporabiti postupak
28. bijeg je svaka radnja kojom tražitelj postane nedostupan Ministarstvu ili pravosudnim tijelima, a koja nije izvan kontrole tražitelja
29. poseban skrbnik je osoba koju nadležno tijelo socijalne skrbi imenuje maloljetniku bez pratnje sukladno propisu kojim se uređuju obiteljski odnosi.
- (2) Ostali izrazi koji se koriste u ovome Zakonu imaju jednako značenje kao izrazi definirani uredbama iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona.

Rodna jednakost

Članak 5.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

*Načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja
(»non refoulement«)*

Članak 6.

(1) Zabranjeno je prisilno udaljiti ili na bilo koji način vratiti državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva u zemlju:

- u kojoj bi njezin život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili
- u kojoj bi mogla biti podvrgnuta mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili
- koja bi ju mogla izručiti drugoj zemlji, čime bi se narušilo načelo iz podstavka 1. i 2. ovoga stavka.

(2) Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, koja ispunjava uvjete za odobrenje međunarodne zaštite ili joj je međunarodna zaštita odobrena, može se prisilno udaljiti ili vratiti u zemlju u kojoj ne bi bilo narušeno načelo iz stavka 1. ovoga članka, ako predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđena za teško kazneno djelo radi kojeg predstavlja opasnost za javni poredak.

Predaja i izručenje tražitelja

Članak 7.

(1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite ne sprječava predaju tražitelja za kojeg je izdan Europski uhidbeni nalog.

(2) Postupak odobrenja međunarodne zaštite ne sprječava izvršenje izručenja tražitelja trećoj zemlji za kojim je raspisana međunarodna potraga, osim ako se izvršnom odlukom o izručenju narušava načelo iz članka 6. ovoga Zakona.

(3) Postupak primopredaje stranca u transferu odgovornoj državi članici Europskoga gospodarskog prostora ima prednost pred izvršenjem izručenja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva trećoj zemlji koja je raspisala međunarodnu potragu.

(4) Postupak odobrenja međunarodne zaštite sprječava izvršenje izručenja tražitelja za kojim je raspisana međunarodna potraga i za kojeg je donesena izvršna odluka o izručenju zemlji podrijetla do izvršnosti odluke o zahtjevu.

(5) O činjenici da je namjera izražena, kao i svim drugim okolnostima koje mogu utjecati na ishod izvršenja izručenja u smislu stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka, Ministarstvo je dužno bez odgode obavijestiti ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Nezakoniti ulazak ili boravak u Republici Hrvatskoj

Članak 8.

Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je nezakonito ušla u Republiku Hrvatsku, a došla je izravno s područja na kojem je proganjana u smislu članka 20. ovoga Zakona ili je izložena ozbiljnoj nepravdi u smislu članka 21. ovoga Zakona, neće se kazniti zbog nezakonitog ulaska ili boravka ako bez odgode izrazi namjeru te opravda razloge nezakonitog ulaska ili boravka.

*Načelo cjelovitosti obitelji***Članak 9.**

Prilikom provedbe odredbi ovoga Zakona osigurat će se primjena načela cjelovitosti obitelji sukladno Povelji Europske unije o temeljnim pravima, Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, odnosno Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

*Načelo najboljeg interesa djeteta***Članak 10.**

(1) Prilikom provedbe odredbi ovoga Zakona postupat će se u skladu s načelom najboljeg interesa djeteta radi osiguranja životnog standarda koji odgovara fizičkom, duševnom, moralnom i socijalnom razvoju djeteta.

(2) Najbolji interes djeteta procjenjuje se uzimajući u obzir:

- dobrobit i socijalni razvoj djeteta, njegovo podrijetlo, potrebu za stabilnošću i kontinuitetom skrbi
- zaštitu i sigurnost djeteta, osobito ako postoji opasnost da je žrtva trgovanja ljudima ili drugog oblika nasilja ili iskorištavanja
- mišljenje djeteta ovisno o njegovoj dobi i zrelosti
- mogućnost spajanja s obitelji i slično.

(3) Djetetu se tijekom postupka međunarodne zaštite ili privremene zaštite osigurava pristup obrazovnim materijalima, rekreacijskim aktivnostima, uključujući igru i rekreacijske aktivnosti primjerene njegovoj dobi te aktivnostima na otvorenom.

*Suradnja s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice***Članak 11.**

Ministarstvo surađuje s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (u daljnjem tekstu: UNHCR) o pitanjima koja se odnose na međunarodnu i privremenu zaštitu sukladno članku 6. Uredbe (EU) 2024/1438.

*Isključenje javnosti***Članak 12.**

(1) U postupku odobrenja međunarodne zaštite javnost je isključena.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na saslušanju može sudjelovati predstavnik UNHCR-a ili druge organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava ako Ministarstvo ocijeni da je to nužno radi zaštite prava i interesa tražitelja.

(3) Prilikom donošenja odluke Ministarstvo osobito vodi računa o ranjivosti tražitelja i potrebi učinkovite zaštite njegovih prava, pri čemu se može uzeti u obzir i stav tražitelja.

*Prevoditelji***Članak 13.**

(1) Ministarstvo će sklopiti ugovor s prevoditeljem:

- koji dobro poznaje hrvatski jezik u govoru i pismu te koji je upoznat s ključnim konceptima i terminologijom vezanom uz međunarodnu zaštitu
 - koji dobro poznaje jezik i/ili pismo s kojeg i na koji se prevodi
 - za kojeg je utvrđeno da ne postoji sigurnosna zapreka.
- (2) Prevoditelj iz stavka 1. ovoga članka tijekom postupka mora biti pouzdan, nepristran te prevoditi istinito i točno.
- (3) Prevoditelj iz stavka 1. ovoga članka dužan je postupati sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka, osobito ne smije otkrivati podatke iz članka 19. stavka 5. ovoga Zakona.
- (4) Ako iz objektivnih razloga nije moguće osigurati prevoditelja za određeni jezik, Ministarstvo će zatražiti pomoć druge države članice Europskoga gospodarskog prostora.
- (5) Visina plaćanja usluge prevođenja iz stavka 4. ovoga članka odredit će se izravnom pogodbom sukladno propisu kojim se uređuje javna nabava.
- (6) Usluge prevođenja moguće je pružati putem telekomunikacijskih ili audiovizualnih elektroničkih uređaja.

Jezik i pismo u postupku

Članak 14.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite vodi se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.
- (2) Ako tražitelj ne razumije hrvatski jezik, osigurat će mu se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (3) Ako je moguće, tražitelju će se osigurati prevoditelj istog spola radi osiguranja cjelovitog obrazlaganja zahtjeva ili drugih opravdanih razloga.
- (4) Ako tražitelj ne raspolaže dovoljnim novčanim sredstvima, prijevod strane isprave za koju se slobodnom ocjenom dostupnih informacija utvrdi da je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu osigurat će Ministarstvo.

Posebna prihvatna i postupovna jamstva

Članak 15.

- (1) Posebnim prihvatnim i postupovnim jamstvima pruža se odgovarajuća potpora tražiteljima s obzirom na njihove osobne okolnosti, među ostalim, dob, spol, spolno opredjeljenje, rodni identitet, invalidnost, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, kao i žrtvama trgovanja ljudima i samohranim roditeljima s maloljetnom djecom, radi ostvarivanja prava i obveza iz ovoga Zakona.
- (2) Postupak prepoznavanja i praćenja osobnih okolnosti tražitelja iz stavka 1. ovoga članka provode za to osposobljeni službenici Ministarstva i drugih nadležnih tijela u roku do 30 dana od dana izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva, a ako je opravdano, i nakon tog roka, a na temelju vidljivih znakova, izjava ili ponašanja tražitelja, izjava roditelja ili zastupnika tražitelja.
- (3) Službenici iz stavka 2. ovoga članka, ako procijene potrebnim, mogu tražitelja uz njegov pristanak uputiti odgovarajućem liječniku ili psihologu radi daljnje

ocjene njegova psihičkog i fizičkog stanja, ako postoje naznake da bi njegovo duševno ili fizičko zdravlje moglo utjecati na potrebe u vezi s prihvatom.

(4) Sve prikupljene informacije relevantne za procjenu posebnih potreba tražitelja u vezi s prihvatom, uz opis vidljivih znakova, izjava ili ponašanja tražitelja, kao i utvrđenih mjera, pohranjuju se u spis tražitelja i dostavljaju nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Ministarstva kako bi se pružila odgovarajuća potpora u vezi s prihvatom.

(5) U postupku prepoznavanja osobnih okolnosti osigurati će se prevoditelj kako bi tražitelj mogao komunicirati s medicinskim osobljem, a kod potreba za neodgodivim liječenjem usmeni prijevod može osigurati i druga odrasla osoba, uz pristanak tražitelja.

(6) Troškove prevođenja iz stavka 5. ovoga članka snosi Ministarstvo.

(7) Službenici koji ocjenjuju posebne potrebe u vezi s prihvatom trebaju biti osposobljeni i kontinuirano se osposobljavati da mogu prepoznati znakove koji upućuju na posebne potrebe tražitelja i odgovarajuće postupiti u vezi s posebnim potrebama.

Maloljetnik

Članak 16.

(1) Namjeru za maloljetnika izražava zakonski zastupnik.

(2) Zahtjev zakonskog zastupnika obuhvaća i maloljetnika.

(3) Na temelju opravdanih razloga i samo ako je to u najboljem interesu maloljetnika, može mu se omogućiti saslušanje bez nazočnosti odgovorne odrasle osobe pod uvjetom da mu pomaže osoba s vještinama i stručnim znanjem potrebnim za zaštitu njegovih najboljih interesa.

(4) Maloljetnik stariji od 16 godina koji je u braku može samostalno sudjelovati u postupku odobrenja međunarodne zaštite.

Maloljetnik bez pratnje

Članak 17.

(1) Maloljetniku bez pratnje, koji izrazi namjeru sukladno članku 33. ovoga Zakona, tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi odmah imenuje posebnog skrbnika za zastupanje maloljetnika u postupku međunarodne zaštite.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, maloljetniku starijem od 16 godina koji je u braku neće se imenovati poseban skrbnik.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučaju nepredvidivih situacija u kojima je broj izraženih namjera maloljetnika bez pratnje nerazmjerno velik, Ministarstvo će odmah maloljetniku bez pratnje odrediti prikladnu osobu koja će privremeno djelovati kao zastupnik, a tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi imenovat će posebnog skrbnika najkasnije u roku od deset radnih dana od dana izražene namjere.

(4) Osobi koja tvrdi da je maloljetna, a za koju je utvrđeno da je nesumnjivo starija od 18 godina neće se imenovati poseban skrbnik.

(5) Poseban skrbnik dužan je objasniti maloljetniku bez pratnje značenje svih radnji koje se u postupku međunarodne zaštite poduzimaju na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(6) Troškove prevođenja iz stavka 5. ovoga članka snosi Ministarstvo.

(7) Tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi obavještava Ministarstvo o imenovanju posebnog skrbnika, a Ministarstvo posebnog skrbnika obavještava o svim relevantnim činjenicama koje se odnose na maloljetnika bez pratnje.

(8) Ministarstvo obavještava maloljetnika bez pratnje o imenovanju posebnog skrbnika te će mu na razumljiv način objasniti da može povjerljivo i sigurno podnijeti pritužbu protiv posebnog skrbnika.

(9) Maloljetniku bez pratnje će u nazočnosti posebnog skrbnika, na način primjeren dobi i kojim se osigurava da ih maloljetnik bez pratnje razumije, biti pružene informacije o uvjetima prihvata, pružateljima pravne pomoći i zastupanju, uključujući besplatnu pravnu pomoć i zastupanje, koristeći se, prema potrebi, informativnim materijalima posebno prilagođenim maloljetnicima.

(10) Poseban skrbnik maloljetnika bez pratnje i tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi poduzet će, što je prije moguće, sve potrebne radnje radi pronalaska članova obitelji i spajanja maloljetnika s obitelji, ako je to u njegovu interesu, uključujući kontaktiranje i suradnju s mjerodavnim ministarstvima, drugim državnim i inozemnim tijelima te nevladinim organizacijama.

(11) Osobe koje rade s maloljetnicima bez pratnje, uključujući i posebne skrbnike, ne smiju biti:

- pravomoćno osuđene za neko od kaznenih djela: protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (glava XI.), kaznenih djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.), kaznenih djela protiv osobne slobode (glava XIII.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv spolne slobode (glava XVI.), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XIX.), kaznenih djela protiv imovine (glava XXIII.), kaznenih djela protiv gospodarstva (glava XXIV.), kaznenih djela krivotvorenja (glava XXVI.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXVIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXX.) odnosno kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XXXII.) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.)

- osobe kojima je pravomoćno izrečena prekršajnoppravna sankcija za nasilje u obitelji

- osobe protiv kojih se vodi postupak pred nadležnim sudom za kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.) i kaznena djela protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII.) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.).

(12) Sve osobe koje rade s maloljetnicima bez pratnje dužne su poštivati načelo povjerljivosti u prikupljanju, obradi i razmjeni informacija o djetetu i članovima obitelji kako se ne bi ugrozila njihova sigurnost.

(13) Sve osobe koje rade s maloljetnicima bez pratnje moraju prije početka rada s maloljetnicima biti osposobljene te su dužne kontinuirano se osposobljavati vezano uz prava i potrebe maloljetnika, uključujući osposobljavanje koje se odnosi na bilo koje primjenjive standarde za djecu.

(14) Ista osoba može istodobno biti imenovana posebnim skrbnikom većem broju maloljetnika bez pratnje, a najviše do 30 maloljetnika.

(15) Iznimno od stavka 14. ovoga članka, u slučaju nerazmjernog broja izraženih namjera maloljetnika bez pratnje, posebni skrbnik može u istom trenutku imati pod skrbništvom najviše 50 maloljetnika bez pratnje, o čemu Ministarstvo obavješćuje Europsku komisiju i EUAA-u.

(16) Maloljetnik bez pratnje podnosi zahtjev osobno u nazočnosti posebnog skrbnika.

(17) Dužnost posebnog skrbnika prestaje stjecanjem punoljetnosti maloljetnika te ako se nakon procjene dobi iz članka 25. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1348 pretpostavi da je punoljetan, ili se u skladu s člankom 25. stavkom 6. Uredbe (EU) 2024/1348 smatra da nije maloljetan.

Procjena starosne dobi djeteta bez pratnje

Članak 18.

(1) Ako se u postupku odobrenja međunarodne zaštite sumnja u dob maloljetnika bez pratnje, pristupit će se postupku procjene njegove dobi sukladno članku 25. Uredbe (EU) 2024/1348.

(2) Troškove medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo.

Prikupljanje i razmjena podataka

Članak 19.

(1) Ministarstvo i upravni sud mogu, radi provođenja odredaba ovoga Zakona, zatražiti osobne i druge podatke od tražitelja.

(2) Ministarstvo i upravni sud mogu i bez suglasnosti tražitelja prikupljati podatke iz stavka 1. ovoga članka od tijela javne vlasti te pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj ako je to:

1. u interesu tražitelja
2. zakonom ili drugim propisom dopušteno ili
3. potrebno radi provjere podataka o tražitelju.

(3) Tijela i osobe iz stavka 2. ovoga članka, koje raspolazu podacima o tražitelju, dužni su ih dati na zahtjev nadležnih tijela.

(4) Ministarstvo i upravni sud neće prikupljati podatke o tražitelju od zemlje njegovog podrijetla ako bi prikupljanje takvih podataka moglo ugroziti fizički integritet tražitelja i članova njegove obitelji koji su zajedno s njim podnijeli zahtjev, odnosno slobodu i sigurnost članova obitelji koji žive u zemlji podrijetla.

(5) Osobni i drugi podaci prikupljeni tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite, osobito činjenica da je zahtjev podnesen, predstavljaju službeno neobjavljive podatke te se ne smiju dostaviti zemlji podrijetla tražitelja, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom ili drugim tijelima koja ne sudjeluju u postupku.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, spolu, državljanstvu, članovima obitelji, ispravama koje je izdala zemlja podrijetla, zadnjoj adresi u zemlji podrijetla te otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:

1. zemlji podrijetla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva čiji je zahtjev odbijen izvršnom odlukom pod uvjetom da ga ta zemlja pristane prihvatiti ili
2. tijelima treće zemlje radi provedbe Konvencije iz 1951.

(7) Prikupljanje, obrada i čuvanje podataka iz ovoga članka provodi se sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

(8) Podaci o tražitelju mogu se razmjenjivati s državama članicama Europskoga gospodarskog prostora.

GLAVA I.A AKT STRATEŠKOG PLANIRANJA ZA PROVEDBU SUSTAVA UPRAVLJANJA AZILOM I MIGRACIJAMA

Akt strateškog planiranja

Članak 19.a

(1) Akt strateškog planiranja za provedbu sustava upravljanja azilom i migracijama je srednjoročni akt strateškog planiranja kojim se utvrđuju posebni ciljevi i mjere politike, temeljeni na relevantnim nacionalnim, višesektorskim i sektorskim strategijama, radi uspostave strateškog pristupa i osiguranja kapaciteta za djelotvornu provedbu sustava upravljanja azilom i migracijama.

(2) Akt strateškog planiranja iz stavka 1. ovoga članka donosi se i sadržava elemente u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) 2024/1351 i člankom 16. Uredbe (EU) 2024/1359.

(3) Akt strateškog planiranja iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Republike Hrvatske.

GLAVA II.

UVJETI ZA ODOBRENJE MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Azil

Članak 20.

Azil će se priznati tražitelju koji se nalazi izvan zemlje svog državljanstva ili uobičajenog boravišta, a osnovano strahuje od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja zbog čega ne može ili ne želi prihvatiti zaštitu te zemlje.

*Supsidijarna zaštita***Članak 21.**

(1) Supsidijarna zaštita priznat će se tražitelju koji ne ispunjava uvjete za priznavanje azila iz članka 20. ovoga Zakona ako postoje opravdani razlozi koji ukazuju da će se povratkom u zemlju podrijetla suočiti sa stvarnim rizikom trpljenja ozbiljne nepravde i koji nije u mogućnosti ili zbog takvog rizika ne želi prihvatiti zaštitu te zemlje.

(2) Ozbiljna nepravda podrazumijeva prijetnju smrtnom kaznom ili smaknućem, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje te ozbiljnu i individualnu prijetnju životu civilnog stanovništva zbog proizvoljnog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba.

Članak 22.**Brisan.**

Odredba članka 22. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 23.**Brisan.**

Odredba članka 23. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 24.**Brisan.**

Odredba članka 24. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 25.**Brisan.**

Odredba članka 25. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 26.**Brisan.**

Odredba članka 26. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 27.**Brisan.**

Odredba članka 27. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 28.**Brisan.**

Odredba članka 28. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 29.**Brisan.**

Odredba članka 29. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 30.**Brisan.**

Odredba članka 30. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Članak 31.**Brisan.**

Odredba članka 31. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

GLAVA III.

POSTUPOVNE ODREDBE**I. ODJELJAK RADNJE U POSTUPKU***Nadležno tijelo***Članak 32.**

(1) Ministarstvo donosi rješenja u postupku odobrenja međunarodne zaštite pri čemu razmatra sve elemente i uvjete kvalifikacije za status izbjeglice ili supsidijarne zaštite u skladu s poglavljima II., III. i V. Uredbe (EU) 2024/1347.

(2) U postupku odobrenja i oduzimanja međunarodne zaštite Ministarstvo primjenjuje odredbe Uredbe (EU) 2024/1348 te tražiteljima osigurava postupovna jamstva i druga prava u skladu s tom Uredbom.

*Izražavanje i registracija namjere***Članak 33.**

(1) Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva može izraziti namjeru u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, prihvatnom centru za strance te u objektu u kojem se provodi dubinska provjera (u daljnjem tekstu: nadležna ustrojstvena jedinica Ministarstva).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, namjera se može izraziti u prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: prihvatilište) u izvanrednim okolnostima radi omogućavanja pristupa postupku odobrenja međunarodne zaštite.

(3) Namjera iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izražava se osobno.

(4) Ako se državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva već nalazi u postupku prisilnog povratka, namjeru može izraziti u roku od sedam radnih dana od dana uručenja rješenja o prisilnom povratku, a ako namjera nije izražena u tom roku, zahtjev se odbacuje sukladno članku 38. stavku 1. točki (e) Uredbe (EU) 2024/1348.

(5) Nadležna ustrojstvena jedinica Ministarstva izvršit će registraciju namjere u roku od pet dana od izražavanja namjere odnosno u roku od tri dana u slučaju iz stavka 2. ovoga članka te uputiti tražitelja u postupak međunarodne zaštite.

(6) Nadležna ustrojstvena jedinica Ministarstva izdaje potvrdu o registraciji te određuje rok u kojem se tražitelj mora javiti u prihvatilište radi podnošenja zahtjeva.

(7) Tražitelj stariji od šest godina dužan je podvrgnuti se uzimanju biometrijskih podataka sukladno člancima 13. i 15. Uredbe (EU) 2024/1358, pri čemu biometrijske podatke maloljetnika uzimaju službenici posebno osposobljeni za uzimanje

biometrijskih podataka maloljetnika, na način prilagođen djeci i uz potpuno poštovanje najboljeg interesa djeteta sukladno članku 14. Uredbe (EU) 2024/1358.

(8) U slučaju više sile ili u kriznoj situaciji primjenjuju se rokovi i postupak iz Uredbe (EU) 2024/1359.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Članak 34.

(1) Zahtjev se osobno podnosi Ministarstvu u prihvatilištu, a iznimno i izvan prihvatilišta ovisno o osobnim okolnostima tražitelja.

(2) Zahtjev se podnosi usmeno na zapisnik, a iznimno na obrascu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 21 dan od dana registracije namjere te sukladno članku 28. Uredbe (EU) 2024/1348.

(3) Tijekom podnošenja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka tražitelj je obvezan dati telefonski broj na kojem je dostupan i adresu elektroničke pošte te odmah prijaviti svaku promjenu adrese i drugih podataka.

Saslušanje

Članak 35.

(1) Službena osoba Ministarstva, odnosno druga osoba koja sukladno članku 5. Uredbe (EU) 2024/1348 pruža potporu Ministarstvu će, što je prije moguće, omogućiti tražitelju izjašnjavanje o svim činjenicama i okolnostima koje su bitne za postupak odobrenja međunarodne zaštite, sukladno poglavlju II. odjeljku II. Uredbe (EU) 2024/1348.

(2) Tražitelj je dužan za vrijeme saslušanja dati vjerodostojna i uvjerljiva obrazloženja razloga na kojima temelji svoj zahtjev te priložiti sve dostupne dokaze kojima potkrepljuje svoj zahtjev i istinito odgovarati na sva pitanja koja su mu postavljena.

(3) Ako tražitelj ima pravnog savjetnika koji sudjeluje na saslušanju, on može intervenirati samo na kraju saslušanja.

(4) Prilikom saslušanja službena osoba sastavlja zapisnik koji, zajedno s audiozapisom takvog saslušanja, čini sastavni dio spisa i može služiti kao dokaz povodom pravnog lijeka.

Dostava

Članak 36.

(1) Dostava odluke o zahtjevu obavlja se osobno tražitelju na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(2) Ako Ministarstvu nije poznato gdje se tražitelj nalazi, a nema zakonskog zastupnika ili opunomoćenika za primanje pismena, dostava će se izvršiti oglašavanjem pismena na oglasnoj ploči Prihvatilišta.

(3) Dostava se smatra izvršenom istekom osmog dana od dana oglašavanja pismena na oglasnoj ploči.

*Povratak***Članak 37.**

(1) Odlukom o zahtjevu ili odlukom o prestanku, odnosno poništenju međunarodne zaštite, odlučit će se i o mjeri osiguranja povratka sukladno odredbama Zakona o strancima.

(2) Prilikom određivanja mjere za osiguranje povratka iz stavka 1. ovoga članka prednost će se dati dragovoljnom odlasku, osim ako je zahtjev odbijen kao očito neosnovan sukladno članku 38. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona ili je naknadni zahtjev odbačen kao nedopušten sukladno članku 43. stavku 2. ovoga Zakona.

II. ODJELJAK REDOVNI POSTUPAK*Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva***Članak 38.**

(1) Ministarstvo donosi odluku o osnovanosti zahtjeva kojom:

1. odobrava zahtjev te priznaje azil ako tražitelj ispunjava uvjete iz članka 20. ovoga Zakona
2. odobrava zahtjev u dijelu kojim se priznaje supsidijarna zaštita ako tražitelj ispunjava uvjete iz članka 21. ovoga Zakona
3. odbija zahtjev ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz članaka 20. i 21. ovoga Zakona
4. odbija zahtjev ako su ispunjeni uvjeti za isključenje, sukladno člancima 12. i 17. Uredbe (EU) 2024/1347.
5. odbija zahtjev kao očito neosnovan ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz članaka 20. i 21. ovoga Zakona te postoje okolnosti iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona
6. odbija zahtjev kao očito neosnovan ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz članaka 20. i 21. ovoga Zakona te postoje okolnosti iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Zahtjev koji se može odobriti temeljem utvrđenog činjeničnog stanja ima prednost u rješavanju.

(3) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor sukladno članku 51. ovoga Zakona.

*Obustava postupka***Članak 39.**

(1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite obustavit će se ako tražitelj izričito ili prešutno odustane od zahtjeva.

(2) Smatra se da je tražitelj izričito odustao od zahtjeva ako u pisanom obliku u bilo kojem trenutku tijekom postupka odustane od svog zahtjeva sukladno članku 40. Uredbe (EU) 2024/1348.

(3) Smatra se da je tražitelj prešutno odustao od zahtjeva u slučajevima propisanim u članku 41. Uredbe (EU) 2024/1348, pri čemu se, u slučaju kada se tražitelj

nije odazvao pozivu na podnošenje zahtjeva ili zakazanom saslušanju te više puta nije ispunio obvezu javljanja sukladno članku 54. stavku 2. točki 2. ovoga Zakona, smatra da je prešutno odustao od svog zahtjeva ako u roku od dva dana od zakazanog datuma ili vremena obveznog javljanja nadležnim tijelima ne opravda razloge zbog kojih je bio spriječen.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo će donijeti rješenje po službenoj dužnosti.

(5) Protiv rješenja Ministarstva o obustavi na temelju izričitog odustajanja od zahtjeva nije dopuštena žalba, niti se može pokrenuti upravni spor.

(6) Protiv rješenja Ministarstva o obustavi na temelju prešutnog odustajanja od zahtjeva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

Rokovi

Članak 40.

(1) Ministarstvo će donijeti rješenje o zahtjevu u skladu s rokovima propisanim člancima 35., 42. i 51. Uredbe (EU) 2024/1348.

(2) Ako sud poništi rješenje Ministarstva i vrati predmet na ponovno razmatranje, Ministarstvo je dužno novo rješenje donijeti u roku od dva mjeseca od zaprimanja presude.

III. ODJELJAK POSEBNI POSTUPCI

Ubrzani postupak

Članak 41.

(1) Ministarstvo će donijeti rješenje o zahtjevu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva kada je ispunjen bilo koji od uvjeta iz članka 42. Uredbe (EU) 2024/1348.

(2) Protiv odluke donesene u ubrzanom postupku nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od osam dana od dana dostave odluke.

Postupak na granici

Članak 42.

(1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite povodom izražene namjere ili naknadnog zahtjeva provodi se nakon izvršene dubinske provjere u graničnim postupcima kada je ispunjen bilo koji od uvjeta iz članaka 43., 44. i 45. Uredbe (EU) 2024/1348.

(2) Tražitelji na koje se primjenjuje postupak na granici obvezni su boraviti na lokacijama predviđenim za provedbu postupka na granici te se ne smatraju osobama koje se nalaze na teritoriju Republike Hrvatske u smislu članka 43. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1348.

(3) Organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica te koje na temelju ugovora s Ministarstvom pružaju pravno savjetovanje iz članka 59. stavka 5.

ovoga Zakona, osigurat će se učinkovit pristup tražiteljima tijekom postupka azila na granici.

(4) Opuномоćенику i predstavniku organizacije iz stavka 3. ovoga članka može se privremeno ograničiti pristup tražitelju kada je to prijeko potrebno radi zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske.

(5) Protiv rješenja Ministarstva kojima se odlučuje u postupku odobrenja međunarodne zaštite na granici nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od pet radnih dana od dana dostave rješenja.

(6) Ministarstvo će dostaviti spis predmeta najkasnije u roku od pet radnih dana od dana zaprimanja rješenja kojim upravni sud traži spis predmeta.

(7) Presudu o tužbi upravni sud donosi u roku od osam dana od dana dostave spisa predmeta, odnosno u roku od 15 dana od dostave spisa predmeta ako je potrebno provesti raspravu.

(8) Ako rješenje o zahtjevu nije izvršno u roku od 12 tjedana od registracije namjere, odnosno u roku od 16 tjedana ako je taj rok produljen u skladu s člankom 51. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1348, tražitelju će se dopustiti ulazak u Republiku Hrvatsku radi provođenja postupka odobrenja međunarodne zaštite.

Odbacivanje zahtjeva ili naknadnog zahtjeva

Članak 43.

(1) Ministarstvo donosi rješenje kojim odbacuje zahtjev zbog bilo kojeg od razloga navedenog u članku 38. stavku 1. ili članku 39. stavku 1. točki a) Uredbe (EU) 2024/1348 ili u slučaju kada je utvrđena odgovornost druge države članice Europskoga gospodarskog prostora za razmatranje zahtjeva sukladno Uredbi (EU) 2024/1351.

(2) Ministarstvo donosi odluku kojom odbacuje naknadni zahtjev ako se ocijeni da je nedopušten sukladno članku 38. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1348.

(3) Protiv rješenja o odbacivanju zahtjeva ili naknadnog zahtjeva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

(4) Ministarstvo će dostaviti spis predmeta najkasnije u roku od osam dana od dana zaprimanja rješenja kojim upravni sud traži spis predmeta.

Sigurna zemlja podrijetla

Članak 44.

(1) Sigurnom zemljom podrijetla smatra se ona zemlja koja je na razini Europske unije određena kao sigurna sukladno člancima 61. i 62. Uredbe (EU) 2024/1348.

(2) Ministar nadležan za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: ministar), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove, može odlukom utvrditi listu sigurnih zemalja podrijetla, sukladno člancima 61. i 64. Uredbe (EU) 2024/1348, o čemu se obavještava Europska komisija i EUAA.

(3) Ministarstvo će redovito provjeravati i prema potrebi revidirati listu sigurnih zemalja podrijetla, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove, te o promjenama obavijestiti tijela iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Upravni sud je, povodom pravnog lijeka podnesenog protiv rješenja o zahtjevu, ovlašten preispitati i jesu li ispunjeni materijalni uvjeti za određivanje pojedine treće zemlje kao sigurne zemlje podrijetla.

Sigurna treća zemlja

Članak 45.

(1) Sigurna treća zemlja je:

1. zemlja koja je određena kao sigurna treća zemlja na razini Europske unije u skladu s člancima 59. i 60. Uredbe (EU) 2024/1348 i člankom 1. stavkom 1. Uredbe (EU) 2026/463 i

2. zemlja koju Ministarstvo odredi kao sigurnu treću zemlju na nacionalnoj razini, u skladu s člankom 64. Uredbe (EU) 2024/1348.

(2) Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove, donosi odluku kojom utvrđuje popis sigurnih trećih zemalja iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

(3) Prije donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo provodi prethodnu procjenu usklađenosti s uvjetima iz članka 59. Uredbe (EU) 2024/1348 te osigurava prethodno savjetovanje s Europskom komisijom i EUAA-om.

(4) Ministarstvo redovito preispituje ispunjenost uvjeta iz članka 59. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1348, a najmanje jednom godišnje te obavještava Europsku komisiju o zemljama na koje se primjenjuje institut sigurne treće zemlje.

(5) Ministarstvo će tražitelju čiji je zahtjev odbačen sukladno članku 38. stavku 1. točki b) Uredbe (EU) 2024/1348 izdati potvrdu na jeziku sigurne treće zemlje kojom se obavještavaju nadležna tijela te zemlje da se u Republici Hrvatskoj nije razmatrala osnovanost njegova zahtjeva.

Europska sigurna treća zemlja

Članak 46.

Brisan.

Odredba članka 46. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 59/2026.

Naknadni zahtjev

Članak 47.

(1) Naknadni zahtjev predaje se osobno u prihvatilištu u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik.

(2) Ministarstvo razmatra naknadni zahtjev, u skladu s člankom 55. Uredbe (EU) 2024/1348.

(3) U slučaju naknadnog zahtjeva tražitelj snosi troškove prijevoda dokumentacije za procjenu zahtjeva.

*Preseljenje, humanitarni prihvati i godišnja pričuva za solidarnost***Članak 48.**

- (1) Odluku i program preseljenja ili humanitarnog prihvata državljanina treće zemlje ili osoba bez državljanstva koji ispunjavaju uvjete za privremenu zaštitu ili odobrenje međunarodne zaštite iz trećih zemalja donosi Vlada Republike Hrvatske, na zajednički prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za vanjske i europske poslove.
- (2) Odluku o vrsti, načinima i uvjetima primjene mjera solidarnosti iz članka 56. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1351 radi primjene načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti donosi Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za vanjske i europske poslove.
- (3) Državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva koja bude preseljena sukladno stavku 1. ovoga članka ili premještena sukladno stavku 2. ovoga članka priznat će se privremena zaštita odnosno azil ili supsidijarna zaštita.

IV. ODJELJAK PRESTANAK I PONIŠTENJE*Prestanak međunarodne zaštite***Članak 49.**

- (1) Azil će prestati zbog bilo kojeg od razloga navedenih u članku 11. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1347.
- (2) Supsidijarna zaštita će prestati ako su ispunjeni uvjeti iz članka 16. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1347.
- (3) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, provodi postupak ispitivanja postojanja pretpostavki iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2024/1348.
- (4) Ministarstvo ukida rješenje kojim je odobrena međunarodna zaštita.
- (5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.
- (6) Međunarodna zaštita prestaje po sili zakona:
 1. kad azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom stekne hrvatsko državljanstvo
 2. smrću azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom.

*Poništenje međunarodne zaštite***Članak 50.**

- (1) Rješenje o odobrenju međunarodne zaštite poništiti će se ako:
 1. postoji bilo koji od razloga za poništenje azila iz članka 14. stavka 1. točki b), c), d) ili e) Uredbe (EU) 2024/1347
 2. postoji bilo koji od razloga za poništenje supsidijarne zaštite iz članka 19. stavka 1. točke b) ili c) Uredbe (EU) 2024/1347.

(2) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, provodi postupak ispitivanja postojanja pretpostavki iz stavka 1. ovoga članka u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2024/1348.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

V. ODJELJAK PRAVNI LIJEK

Postupak pred upravnim sudom

Članak 51.

- (1) Tužba podnesena upravnom sudu odgađa izvršenje rješenja, osim u slučaju:
1. obustave postupka, sukladno članku 39. stavku 3. ovoga Zakona
 2. odbijanja zahtjeva u ubrzanom postupku, sukladno članku 41. ovoga Zakona
 3. odbijanja zahtjeva u postupku azila na granici, sukladno članku 42. ovoga Zakona, pod uvjetom da tražitelj nije maloljetnik bez pratnje
 4. odbacivanja zahtjeva, sukladno članku 38. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1348 ili odbacivanja naknadnog zahtjeva, sukladno članku 38. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1348, pod uvjetom da tražitelj nije maloljetnik bez pratnje na kojeg se primjenjuje postupak na granici
 5. odbacivanja zahtjeva u slučaju kada je utvrđena odgovornost druge države članice Europskoga gospodarskog prostora za razmatranje zahtjeva, sukladno članku 43. stavku 1. ovoga Zakona
 6. odlučivanja o ograničenju slobode kretanja tražitelja, sukladno članku 54. stavku 4. ovoga Zakona i zadržavanju, sukladno članku 54.a stavku 11. ovoga Zakona
 7. odlučivanja o pravu na novčanu pomoć, sukladno članku 55. stavku 2. ovoga Zakona
 8. ograničavanja ili uskraćivanja materijalnih prava, sukladno članku 55. stavcima 6. i 7. ovoga Zakona
 9. odbijanja zahtjeva za izdavanje potvrde o pravu na rad, sukladno članku 61. stavku 3. ovoga Zakona
 10. odlučivanja o pravu na smještaj, sukladno članku 67. stavcima 3., 7. i 9. ovoga Zakona
 11. usvajanja zahtjeva i odobrenja međunarodne zaštite, sukladno članku 38. stavku 1. točkama 1. i 2. ovoga Zakona
 12. poništenja rješenja o odobrenju međunarodne zaštite, u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkama (b), (d) i (e) te člankom 19. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2024/1347
 13. odbacivanja zahtjeva, sukladno članku 39. stavku 1. točki a) Uredbe (EU) 2024/1348.

(2) Tužba može sadržavati zahtjev za odgovodnim učinkom, osim u slučaju naknadnih zahtjeva sukladno članku 68. stavku 6. Uredbe (EU) 2024/1348, kada državljanin treće zemlje nema pravo na boravak.

(3) Ministarstvo će dostaviti spis predmeta najkasnije u roku od pet dana od dana zaprimanja rješenja kojim upravni sud traži spis predmeta radi odlučivanja o zahtjevu za odgovodnim učinkom.

(4) Upravni sud odlučuje o zahtjevu za odgovodnim učinkom tužbe u roku od osam dana od dana dostave spisa predmeta.

(5) Žalba na prvostupanjsku presudu upravnog suda ne odgađa izvršenje.

(6) Ako je tražitelj smješten u centru odnosno na lokaciji za provedbu dubinske provjere ili postupka azila na granici odnosno u prihvatnom centru ili u prihvatilištu, za odlučivanje o tužbi u upravnom sporu nadležan je sud koji je nadležan za područje na kojem se nalazi centar, odnosno prihvatilište u kojem je tražitelj smješten.

GLAVA IV.

PRAVA I OBVEZE TRAŽITELJA

Prava i obveze

Članak 52.

(1) Tražitelj ima pravo na:

1. boravak
2. slobodu kretanja u Republici Hrvatskoj
3. osiguranje odgovarajućih materijalnih uvjeta prihvata
4. zdravstvenu zaštitu
5. pristup osnovnom i srednjem obrazovanju
6. informacije, pravno savjetovanje i besplatnu pravnu pomoć
7. slobodu vjeroispovijesti
8. pristup tržištu rada i
9. isprave sukladno članku 62. ovoga Zakona.

(2) U ostvarivanju prava iz stavka 1. ovoga članka uzet će se u obzir potrebe tražitelja kojima su potrebna posebna postupovna i/ili prihvatna jamstva.

(3) Ministarstvo osigurava usmjeravanje, praćenje i nadzor razine uvjeta prihvata.

(4) Tražitelj je dužan:

1. poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske
2. surađivati s državnim tijelima Republike Hrvatske te postupati po njihovim mjerama i uputama
3. podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta, zemlje ili regije podrijetla, uključujući analizu jezika i dijalekta uz mogućnost korištenja programskih tehnologija, uz puno poštivanje načela ljudskog dostojanstva
4. podvrgnuti se zdravstvenom pregledu

5. poštivati Kućni red prihvatilišta
 6. pojaviti se u prihvatilištu u roku koji mu je određen
 7. podnijeti zahtjev za međunarodnu zaštitu, sukladno članku 34. stavku 1. ovoga Zakona
 8. odazvati se pozivu Ministarstva za saslušanje te surađivati tijekom cijelog postupka odobrenja međunarodne zaštite i boraviti na određenom mjestu boravka koje odredi Ministarstvo
 9. ostati na području Republike Hrvatske za vrijeme trajanja postupka odobrenja međunarodne zaštite
 10. javiti promjenu adrese nadležnoj službi za prihvata u roku od dva dana od dana promjene
 11. pridržavati se uputa i mjera Ministarstva iz članaka 54. i 54.a ovoga Zakona
 12. sudjelovati u obveznim integracijskim mjerama.
- (5) Tražitelj koji nema pravo na boravak sukladno članku 53. ovoga Zakona ne ostvaruje prava iz ovoga članka, osim prava na besplatnu pravnu pomoć.
- (6) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, strancu u transferu, sukladno rješenju o transferu osigurat će se osnovni uvjeti prihvata te potrebna zdravstvena skrb do izvršenja primopredaje odgovornoj državi članici Europskoga gospodarskog prostora.
- (7) Ako nije moguće utvrditi identitet i zemlju podrijetla sukladno stavku 4. točki 3. ovoga članka, tražitelj je dužan podvrgnuti se pregledu, koji može uključivati pretragu predmeta i nosača podataka kao što su računala te drugih elektroničkih i mobilnih uređaja koje ima kod sebe, u svrhu utvrđivanja identiteta i države podrijetla.
- (8) Pregled tražitelja iz stavka 4. točke 4. ovoga članka provodi osoba istoga spola uz puno poštivanje načela ljudskog dostojanstva te fizičkog i psihičkog integriteta.
- (9) Pretraga iz stavka 7. ovoga članka provodi se uz puno poštivanje zaštite osobnih podataka, a u slučaju protivljenja, smatrat će se da tražitelj ne surađuje s Ministarstvom, sukladno članku 28. stavku 1. ovoga Zakona.

Pravo na boravak

Članak 53.

- (1) Tražitelj ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana izražene namjere do izvršnosti odluke o zahtjevu.
- (2) Ako je tražitelj podnio tužbu koja sadržava zahtjev za odgovornim učinkom sukladno članku 51. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do dostave presude o odgovornom učinku.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, a uz primjenu načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, tražitelj koji podnese naknadni zahtjev u slučajevima predviđenim u članku 56. točkama a) i b) Uredbe (EU) 2024/1348 te članka 51. stavka 2. ovoga Zakona, nema pravo na boravak u Republici Hrvatskoj.

- (4) Tražitelj koji se nalazi u postupku predaje ili izručenja sukladno članku 7. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona nema pravo na boravak u Republici Hrvatskoj.
- (5) Članovi obitelji, koji su došli zajedno s tražiteljem, imaju pravo na boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.
- (6) Stranac u transferu ima pravo na boravak do izvršenja transfera u drugu državu članicu Europskoga gospodarskog prostora.

Ograničenje slobode kretanja

Članak 54.

- (1) Ministarstvo može tražitelju i strancu u transferu ograničiti slobodu kretanja zbog razloga:
- a) zaštite javnog reda ili
 - b) sprječavanja bijega ili u svrhu provedbe transfera u drugu državu članicu ili radi osiguravanja nazočnosti tražitelja koji je vraćen u Republiku Hrvatsku.
- (2) Sloboda kretanja tražitelja ili stranca u transferu može se ograničiti sljedećim mjerama:
- 1. zabranom kretanja izvan prihvatilišta ili mjesta određenog za boravak izvan određenog vremena
 - 2. osobnim javljanjem nadležnim tijelima u određeno vrijeme
 - 3. polaganjem financijskih ili drugih jamstava za osiguranje nazočnosti te putnih isprava.
- (3) Tražitelju i strancu u transferu iz stavka 1. ovoga članka može se zbog opravdanih razloga dopustiti privremeno napuštanje prihvatilišta ili mjesta određenog boravka.
- (4) Ministarstvo donosi rješenje o ograničenju slobode kretanja u kojem navodi razloge zbog kojih ograničava slobodu kretanja te obavještava tražitelja i stranca u transferu na jeziku koji tražitelj razumije ili za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije.
- (5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, sukladno članku 51. ovoga Zakona, u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (6) Nadležni upravni sud na zahtjev tražitelja i stranca u transferu ocjenjuje zakonitost rješenja iz stavka 4. ovoga članka ako ograničenje kretanja traje dulje od dva mjeseca.

Zadržavanje

Članak 54.a

- (1) Tražitelja i stranca u transferu može se zadržati u specijaliziranom objektu za zadržavanje ako se na temelju svih činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno:
- 1. zbog sprječavanja bijega i utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima temelje zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez zadržavanja ako postoji opasnost od bijega

2. zbog utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva
 3. zbog zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka
 4. zbog provedbe postupka prisilnog udaljenja, ako se opravdano pretpostavlja da traženjem međunarodne zaštite žele odgoditi ili otežati izvršenje rješenja o protjerivanju i/ili vraćanju donesenog sukladno odredbama zakona kojim se propisuju uvjeti ulaska, kretanja i boravka stranaca
 5. zbog nepoštivanja rješenja o ograničenju slobode kretanja iz članka 54. ovoga Zakona, a i dalje postoji opasnost od bijega
 6. zbog utvrđivanja prava tražitelja na ulazak na državno područje tijekom postupka na granici sukladno članku 42. ovoga Zakona
 7. zbog osiguranja transfera ako postoji opasnost od bijega, sukladno članku 44. Uredbe (EU) 2024/1351.
- (2) Opasnost od bijega utvrđuje se individualnom procjenom činjenica i okolnosti svakog konkretnog slučaja.
- (3) Zadržavanje u specijaliziranom objektu za zadržavanje može se odrediti ako se utvrdi da se ne mogu djelotvorno primijeniti druge manje prisilne mjere.
- (4) Mjera iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se ako na temelju okolnosti svakog pojedinog slučaja nazočnost tražitelja nije moguće postići mjerama propisanim člankom 54. stavkom 2. ovoga Zakona.
- (5) Mjera zadržavanja iz stavka 1. ovoga članka izriče se dok za to postoje razlozi, a u slučaju iz stavka 1. točke 3. ovoga članka do okončanja postupka.
- (6) Zadržani tražitelji i stranci u transferu, koliko je to moguće, smještaju se odvojeno od drugih državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koji nisu podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu.
- (7) Tražitelja s posebnim potrebama u vezi s prihvatom iznimno se može zadržati smještajem u specijaliziranom objektu za zadržavanje ako se individualnom procjenom utvrdi da takav smještaj neće naškoditi njegovu fizičkom i mentalnom zdravlju te se osigurava redovito praćenje i pružanje odgovarajuće potpore tim tražiteljima.
- (8) Maloljetniku se ne smije odrediti zadržavanje osim u cilju očuvanja jedinstva obitelji ako je prethodno utvrđeno da je to u njegovu najboljem interesu.
- (9) Maloljetnika bez pratnje može se iznimno zadržati u specijaliziranim objektima za zadržavanje u odvojenom smještaju od odraslih osoba u što kraćem trajanju ako se procjenom skrbnika utvrdi da je takav smještaj nužan i da se zadržavanjem štiti maloljetnik.
- (10) Tražitelju i strancu u transferu koji boluju od ozbiljnih zaraznih ili mentalnih bolesti neće se odrediti zadržavanje i smještaj u prostorima Ministarstva namijenjenim za kolektivni smještaj, već u za to nadležnim zdravstvenim ustanovama.
- (11) Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja donosi rješenje o zadržavanju u kojem navodi razloge zadržavanja i činjenice zašto se ne mogu primijeniti druge manje prisilne mjere iz članka 54. stavka 2. ovoga Zakona.

(12) Tražitelja i stranca u transferu se o zadržavanju, mogućnosti traženja besplatne pravne pomoći i zastupanja obavještava na jeziku koji tražitelj razumije ili za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije.

(13) Protiv rješenja iz stavka 11. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

(14) Odluku o tužbi upravni sud donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja tužbe, a u iznimnim situacijama najkasnije 21 dan od podnošenja tužbe.

(15) Ako sud ne donese odluku iz stavka 14. ovoga članka u roku od 21 dan od podnošenja tužbe, zadržani tražitelj se odmah oslobađa.

(16) Odmah po donošenju rješenja iz stavka 11. ovoga članka Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja dostavlja spis predmeta upravnom sudu.

(17) U slučaju zadržavanja maloljetnika bez pratnje upravni sud razmatra zakonitost zadržavanja po službenoj dužnosti.

(18) Ako nadležni upravni sud utvrdi da rješenje o zadržavanju nije zakonito, Ministarstvo je dužno postupiti po izrečenoj presudi i tražitelja i stranca u transferu odmah pustiti na slobodu.

(19) Organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica te koje na temelju ugovora s Ministarstvom pružaju pravno savjetovanje iz članka 59. stavka 5. ovoga Zakona osigurat će se učinkovit pristup tražiteljima koji se nalaze u specijaliziranim objektima za zadržavanje.

Materijalni uvjeti prihvata

Članak 55.

(1) Materijalni uvjeti prihvata su: smještaj u prihvatilištu, hrana, odjeća i proizvodi za osobnu higijenu osigurani u naravi te novčana naknada.

(2) Visinu novčane naknade određuje ministar odlukom.

(3) Tražitelj može o svom trošku boraviti na bilo kojoj adresi u Republici Hrvatskoj uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(4) Materijalni uvjeti prihvata mogu se ograničiti na osnovne uvjete prihvata ako tražitelj:

1. ne pridržava se mjera ograničenja slobode kretanja ili je u zadržavanju
2. posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard
3. krši odredbe Kućnog reda prihvatilišta
4. ne surađuje s nadležnim tijelima, osobito u pogledu ispunjenja obveza iz članka 52. ovoga Zakona
5. podnese naknadni zahtjev.

(5) Materijalni uvjeti prihvata ukinut će se tražitelju ako ozbiljno i opetovano krši kućni red prihvatilišta, prijeti i nasilno se ponaša.

(6) Ministarstvo na temelju individualne procijene donosi rješenje kojim se ograničavaju ili ukidaju neki od materijalnih uvjeta prihvata iz stavka 1. ovoga članka, razmjerno svrsi koja se želi postići, uzimajući u obzir članak 52. stavak 2. ovoga Zakona i očuvanje dostojanstvenog životnog standarda tražitelja.

- (7) Ako prestanu okolnosti iz stavaka 4. i 5. ovoga članka, Ministarstvo donosi rješenje kojim u cijelosti ili djelomično ukida rješenje iz stavka 6. ovoga članka.
- (8) Protiv rješenja iz stavaka 6. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (9) Ministarstvo ima pravo zahtijevati povrat troškova smještaja, uključujući i nastalu materijalnu štetu u slučaju propisanom stavkom 4. točkama 2. i 3. ovoga članka.
- (10) Ostvarivanje materijalnih uvjeta prihvata propisuje ministar pravilnikom.

Prihvatilište za tražitelje

Članak 56.

- (1) Prihvatilište je ustrojstvena jedinica Ministarstva.
- (2) Međunarodne i nacionalne organizacije i udruge civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava i temeljnih sloboda mogu provoditi svoje aktivnosti u prihvatilištu na temelju sporazuma o suradnji.
- (3) Tražiteljima smještenim u prihvatilište osigurat će se prikladan prostor za susrete i komunikaciju s članovima obitelji i rođacima, pravnim ili drugim savjetnicima, predstavnicima UNHCR-a te drugih nacionalnih, međunarodnih i nevladinih organizacija i tijela.
- (4) Pristup tražiteljima iz stavka 3. ovoga članka privremeno se može ograničiti zbog ozbiljnih zdravstvenih ili sigurnosnih razloga.
- (5) Tražiteljima smještenim u prihvatilištu osigurat će se materijalni uvjeti prihvata.
- (6) Prilikom smještaja tražitelja u prihvatilištu posebno će se voditi računa o spolu, dobi, položaju ranjivih skupina, tražiteljima s posebnim prihvatnim potrebama te cjelovitosti obitelji.
- (7) Pravila boravka u prihvatilištu određuju se Kućnim redom.
- (8) Tražitelj može izbivati izvan prihvatilišta duže od 24 sata uz prethodno odobrenje prihvatilišta.
- (9) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra unutarnjih poslova, odredit će pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će pružati usluge zaštite osoba i imovine u prihvatilištu.

Zdravstvena zaštita

Članak 57.

- (1) Zdravstvena zaštita tražitelja obuhvaća hitnu medicinsku pomoć i prijeko potrebno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja, sukladno medicinskoj indikaciji.
- (2) Tražitelju kojem su potrebna posebna prihvatna i/ili postupovna jamstva pružit će se odgovarajuća zdravstvena zaštita vezano uz specifično stanje, uključujući i potrebne usluge rehabilitacije.

(3) Ministarstvo nadležno za zdravlje dužno je osigurati zdravstveni pregled iz članka 52. stavka 3. točke 4. ovoga Zakona te zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Troškove zdravstvene zaštite iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i zdravstvenog pregleda iz članka 52. stavka 3. točke 4. ovoga Zakona snosi ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.

Obrazovanje

Članak 58.

(1) Pravo na pristup osnovnom i srednjem obrazovanju djeteta tražitelj ostvaruje pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

(2) Tražitelju, koji je započeo ostvarivati pravo na srednjoškolsko obrazovanje iz stavka 1. ovoga članka, omogućit će se nastavak srednjoškolskog obrazovanja i nakon stjecanja punoljetnosti.

(3) Ostvarivanje prava pristupa iz stavka 1. ovoga članka omogućit će se djetetu tražitelju u roku od dva mjeseca od dana podnošenja zahtjeva do izvršenja odluke o povratku.

(4) Ako djeteta tražitelj ne zna ili nedovoljno poznaje hrvatski jezik, omogućit će mu se pohađanje pripremne nastave ili dopunske nastave hrvatskog jezika.

Rana integracija tražitelja

Članak 58.a

(1) Radi prihvaćanja vrijednosti hrvatskog društva i kulture tražitelju se omogućava pristup radionicama kulturne orijentacije i tečaju hrvatskog jezika.

(2) Radionice i tečaj iz stavka 1. ovoga članka osigurava Ministarstvo.

(3) Odredbe ovoga članka ne odnose se na tražitelje iz članka 42. ovoga Zakona.

(4) Troškovi radionica i tečajeva hrvatskog jezika iz stavka 1. ovoga članka osigurat će se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije Ministarstva.

Pravo na informacije i pravno savjetovanje

Članak 59.

(1) Državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva zadržanoj u prihvatnom centru, na graničnom prijelazu, odnosno u tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, koja bi željela izraziti namjeru, policijski službenici pružit će sve potrebne informacije o postupku odobrenja međunarodne zaštite, u pisanom sažetom obliku, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(2) Ministarstvo će što je prije moguće, a najkasnije u roku od tri dana od izražene namjere, pisanim putem, obavijestiti tražitelja o uvjetima prihvata, načinu provođenja postupka odobrenja međunarodne zaštite, o pravima i obvezama koje ima u tom postupku, kao i o mogućnosti obraćanja predstavnicima UNHCR-a i drugim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica te mogućnosti dobivanja besplatne pravne pomoći.

(3) Ako informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zbog opravdanih razloga nije moguće dati u pisanom obliku ili je tražitelj nepismen, informacije će se pružiti usmenim putem na jeziku za koji se pretpostavlja da ga tražitelj razumije i na kojem može komunicirati ili prema potrebi korištenjem videozapisa, piktograma i drugih vizualnih pomagala.

(4) Tražitelju će se na njegov zahtjev pružiti pravne i postupovne informacije o odobrenju međunarodne zaštite uzimajući u obzir okolnosti konkretnog zahtjeva, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(5) Pravno savjetovanje iz stavka 4. ovoga članka pružaju organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili odvjetnici s kojima Ministarstvo sklopi ugovor o provođenju pravnog savjetovanja.

(6) Pravo na pravno savjetovanje iz stavka 4. ovoga članka ima tražitelj koji ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard.

(7) Pristup pravnom savjetovanju neće se omogućiti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 16. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1348.

(8) Tražitelj potvrđuje primitak i razumijevanje informacija iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Besplatna pravna pomoć

Članak 60.

(1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć u provedbi ovoga Zakona ima tražitelj i stranac u transferu te ga ostvaruje na temelju vlastitog zahtjeva ako ne posjeduje dovoljna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.

(2) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

1. pomoć u sastavljanju tužbe
2. zastupanje u prvostupanjskom upravnom sporu i
3. oslobođenje od plaćanja troškova prvostupanjskog upravnog spora.

(3) Upravni sud odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka i visini troškova pravne pomoći iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Pružatelji pravne pomoći su odvjetnici.

(5) Pružatelji pravne pomoći iz stavka 4. ovoga članka dužni su, bez odgode, obavijestiti Ministarstvo o podnošenju tužbe upravnom sudu i datumu uručjenja presude upravnog suda. Ako pružatelj pravne pomoći ne postupa u skladu s ovom obvezom, bit će brisan s Liste pružatelja besplatne pravne pomoći sukladno odredbama pravilnika iz članka 93. stavka 1. točke 6. ovog Zakona.

(6) Sukladno odluci upravnog suda iz stavka 3. ovoga članka troškove pravne pomoći snosi Ministarstvo.

*Rad tražitelja***Članak 61.**

- (1) Tražitelj stječe pravo na pristup tržištu rada istekom roka od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku, ako tražitelj svojim postupanjem nije utjecao na razloge nedonošenja odluke.
- (2) Ministarstvo izdaje potvrdu na zahtjev tražitelja kojom potvrđuje da je tražitelj stekao pravo na rad sukladno stavku 1. ovoga članka.
- (3) Ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi odluku kojom odbija izdavanje potvrde iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Protiv odluke iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od osam dana od dana dostave odluke.
- (5) Tražitelj ostvaruje pravo na rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada do izvršnosti odluke o zahtjevu.
- (6) Tražitelj je dužan, u pisanom obliku, obavijestiti prihvatilište o zasnivanju radnog odnosa i dostaviti potvrdu poslodavca o sklopljenom ugovoru o radu, u roku od 15 dana od sklapanja ugovora o radu.
- (7) Osoba kojoj je prestao status tražitelja dužna je, u roku od 15 dana od prestanka statusa, vratiti Ministarstvu potvrdu o radu, radi poništenja.

*Isprave tražitelja***Članak 62.**

- (1) Ministarstvo će tražitelju izdati iskaznicu tražitelja međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: iskaznica tražitelja) u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva. Iskaznica tražitelja potvrđuje pravo boravka u Republici Hrvatskoj sukladno članku 53. ovoga Zakona. Iskaznica tražitelja nije dokaz o identitetu.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, iskaznica tražitelja neće se izdati tražitelju za kojeg se provodi granična procedura te koji je zadržan ili je u zatvoru.
- (3) Ministarstvo će članovima obitelji tražitelja iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona izdati iskaznicu tražitelja.
- (4) Iskaznica tražitelja mora se vratiti Ministarstvu po prestanku prava na boravak, sukladno članku 53. ovoga Zakona, radi njezinog poništenja.
- (5) Tražitelju se može izdati putni list za stranca, ako postoje ozbiljni humanitarni ili drugi nužni razlozi koji zahtijevaju njegovu prisutnost u drugoj državi.
- (6) Ministarstvo će strancu u transferu izdati laissez-passer u svrhu primopredaje odgovornoj državi članici Europskoga gospodarskog prostora.

*Privremeno zadržavanje stranih isprava***Članak 63.**

- (1) Ministarstvo može zadržati putnu ili drugu identifikacijsku ispravu tražitelja ako to zahtijevaju razlozi:
 1. utvrđivanja ili provjere identiteta
 2. zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske.

(2) Isprava iz stavka 1. ovoga članka zadržava se na vrijeme dok postoje razlozi za njezino zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

GLAVA V.

PRAVA I OBVEZE AZILANTA I STRANCA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM

Prava i obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 64.

(1) Status azila, odnosno status stranca pod supsidijarnom zaštitom stječe se danom uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite.

(2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na:

1. boravak u Republici Hrvatskoj
2. spajanje obitelji i održavanje jedinstva obitelji
3. smještaj
4. rad
5. zdravstvenu zaštitu
6. obrazovanje
7. slobodu vjeroispovijesti
8. besplatnu pravnu pomoć
9. socijalnu skrb
10. pomoć pri integraciji u društvo
11. stjecanje pokretne i nepokretne imovine sukladno Konvenciji iz 1951. i
12. stjecanje hrvatskog državljanstva sukladno propisima koji reguliraju stjecanje državljanstva.

(3) Ministarstvo će azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom pružiti opće informacije o pravima i obvezama koje stječe odobrenjem međunarodne zaštite u roku od osam dana od dana uručenja odluke, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(4) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužan je:

1. poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske
2. prijaviti prebivalište u roku od 15 dana od uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite, kao i promjenu prebivališta i adrese stanovanja u roku od 15 dana od dana promjene
3. imati kod sebe dozvolu boravka iz članka 75. ovoga Zakona i dati je na uvid zakonom ovlaštenim osobama
4. nastaviti s provođenjem obveznih integracijskih mjera sukladno članku 74. ovoga Zakona.
5. obavijestiti Ministarstvo, ako se iseli iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 90 dana u razdoblju od 180 dana, u roku od 15 dana od dana nastupa navedenih okolnosti.

*Pravo na boravak***Članak 65.**

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite, a dokazuje se dozvolom boravka.
- (2) Pravo na boravak u Republici Hrvatskoj utvrđuje se odlukom o odobrenju međunarodne zaštite.

*Pravo na spajanje obitelji i održavanje jedinstva obitelji***Članak 66.**

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na spajanje obitelji i pravo na održavanje jedinstva obitelji, sukladno članku 23. Uredbe (EU) 2024/1347, s članovima obitelji iz članka 4. stavka 1. točke 19. ovoga Zakona, osim u slučajevima iz članka 74. stavka 6. ovoga Zakona.
- (2) Maloljetno dijete azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koje nije zasnovalo vlastitu obitelj slijedi pravni položaj zakonskog zastupnika kojem je odobrena međunarodna zaštita, o čemu Ministarstvo donosi odluku.
- (3) Članovi obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, koji nisu navedeni u stavku 2. ovoga članka, boravak te izdavanje dozvole boravka reguliraju sukladno odredbama Zakona o strancima.
- (4) Član obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, sukladno odredbama članaka 64. do 74. te članaka 76. i 77. ovoga Zakona.
- (5) Član obitelji kod kojeg postoje razlozi za isključenje iz članaka 12. i 17. Uredbe (EU) 2024/1347 te zbog razloga zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske nema pravo na spajanje obitelji odnosno održavanje jedinstva obitelji.
- (6) U slučaju spajanja obitelji i održavanja jedinstva obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, koje se provodi sukladno odredbama ovoga Zakona ili Zakona o strancima, za osobu koja ne može pribaviti službene dokumente kojima dokazuje određeni obiteljski odnos, uzet će se u obzir okolnosti na temelju kojih se može procijeniti postoji li takav odnos.

*Pravo na smještaj***Članak 67.**

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na smještaj, ako nemaju novčana sredstva ili imovinu kojima mogu osigurati uzdržavanje, najduže dvije godine od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite.
- (2) Postupak za priznavanje prava na smještaj pokreće se podnošenjem zahtjeva nadležnom područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad (u daljnjem tekstu: područni ured), a nadležan je područni ured prema prebivalištu azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.
- (3) O zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka područni ured odlučuje rješenjem.

(4) Ako područni ured utvrdi da azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom ima novčana sredstva ili imovinu kojima bi mogao sudjelovati u plaćanju troškova smještaja, rješenjem o priznavanju prava na smještaj iz stavka 3. ovoga članka odredit će da azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom sudjeluje u plaćanju troškova smještaja sukladno propisu iz članka 93. stavka 3. ovoga Zakona uplatom na račun ministarstva nadležnog za poslove stambenog zbrinjavanja.

(5) Ako područni ured u postupku iz svoje nadležnosti, nakon izvršnosti rješenja o priznavanju prava na smještaj iz stavka 3. ovoga članka, utvrdi da azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom ima novčana sredstva ili imovinu kojima bi mogao sudjelovati u plaćanju troškova smještaja, ukinut će rješenje iz stavka 3. ovoga članka i donijeti novo kojim će priznati pravo na smještaj azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom i utvrditi obvezu sudjelovanja u plaćanju troškova smještaja, sukladno članku 93. stavku 3. ovoga Zakona.

(6) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nakon prekida međunarodne zaštite sukladno člancima 49. i 50. ovoga Zakona te ponovnim odobrenjem međunarodne zaštite imaju pravo na smještaj razmjerno neiskorištenom razdoblju ukupnog trajanja takvog smještaja propisanog stavkom 1. ovoga članka.

(7) Pravo na smještaj azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom prestaje:

1. istekom roka iz stavka 1. ovoga članka
2. na osobni zahtjev
3. ako bez opravdanog razloga odbiju osigurani smještaj
4. ako bez opravdanog razloga, neprekidno duže od 30 dana, ne borave na prijavljenoj adresi
5. ako se utvrdi da ne ispunjavaju uvjete za priznavanje prava na smještaj
6. ako se utvrdi da ne skrbe o osiguranom smještaju s pažnjom dobrog gospodara
7. ako se utvrdi da koriste osigurani smještaj suprotno njegovoj namjeni.

(8) Osim u slučaju iz stavka 7. točke 1. ovoga članka, područni ured će, nakon što u propisanom postupku utvrdi pretpostavke iz stavka 7. točaka 2. do 7. ovoga članka, ukinuti rješenje iz stavka 3. ovoga članka i donijeti novo rješenje kojim utvrđuje prestanak prava na smještaj.

(9) Protiv rješenja iz stavaka 3., 4., 5. i 8. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(10) Žalba protiv rješenja iz stavaka 3., 4., 5. i 8. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(11) O žalbi protiv rješenja iz stavaka 3., 4., 5. i 8. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi rješenjem protiv kojeg se može podnijeti tužba nadležnom upravnom sudu u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

(12) Izvršna rješenja iz stavaka 3., 4., 5. i 8. ovoga članka dostavljaju se ministarstvu nadležnom za poslove stambenog zbrinjavanja i Ministarstvu.

(13) Ako prestanu okolnosti iz stavaka 4. i 5. te stavka 7. točaka 4. i 5. ovoga članka, kao i u slučaju kad je pravo na smještaj prestalo na osobni zahtjev, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom mogu ponovno podnijeti zahtjev sukladno stavku 2. ovoga članka.

(14) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na zahtjev azilanta ili osobe pod supsidijarnom zaštitom, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove stambenog zbrinjavanja, rješenjem nadležnog područnog ureda azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom može se omogućiti privremeno korištenje stambene jedinice koja je vlasništvo Republike Hrvatske nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka na najduže još dvije godine, uz nastavak sudjelovanja u plaćanju troškova smještaja prema rješenju iz stavaka 4. ili 5. ovoga članka ili uz plaćanje zaštićene najamnine na stambenu površinu, ako im rješenjem nije utvrđeno sudjelovanje u plaćanju troškova iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.

(15) Protiv rješenja iz stavka 14. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(16) Žalba protiv rješenja iz stavka 14. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(17) O žalbi protiv rješenja iz stavka 14. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi rješenjem protiv kojeg se može podnijeti tužba nadležnom upravnom sudu u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

(18) Plaćanje zaštićene najamnine regulirat će se ugovorom o najmu koji ministarstvo nadležno za poslove stambenog zbrinjavanja sklapa s azilantom i strancem pod supsidijarnom zaštitom na temelju prijedloga i suglasnosti iz stavka 14. ovoga članka.

(19) U svrhu daljnje integracije azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, ministarstvo nadležno za upravljanje državnom imovinom može jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ustupiti na upravljanje stambene jedinice koje su vlasništvo Republike Hrvatske.

(20) Pravo na smještaj može se uskratiti ako azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ne ispunjavaju ugovorne obveze iz članka 74. stavaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

Članak 67.a

(1) Na temelju rješenja o priznavanju prava na smještaj iz članka 67. stavka 3. ovoga Zakona, ministarstvo nadležno za poslove stambenog zbrinjavanja osigurava smještaj azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom u stambenim jedinicama koje su vlasništvo Republike Hrvatske ili stambenim jedinicama koje navedeno ministarstvo koristi temeljem sklopljenog ugovora o najmu s trećim osobama.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove stambenog zbrinjavanja sklapa ugovor o najmu ili podnajmu stambene jedinice navedene u stavku 1. ovoga članka s azilantom i strancem pod supsidijarnom zaštitom kojima je priznato pravo na smještaj, sukladno članku 67. stavku 1. ovoga Zakona, najduže na dvije godine od dana izvršnosti odluke o odobrenju međunarodne zaštite. Ugovorom o najmu ili podnajmu definiraju se međusobna prava i obveze.

(3) Ministarstvo nadležno za poslove stambenog zbrinjavanja azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom s kojima je potpisao ugovor iz stavka 2. ovoga članka uvodi u posjed dodijeljene stambene jedinice.

(4) Sredstva za troškove smještaja iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama ministarstva nadležnog za poslove stambenog zbrinjavanja.

(5) Osiguranje smještaja iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva i pronalazak, adaptaciju, opremanje, održavanje te podmirenje režijskih troškova i troškova najma osigurane stambene jedinice.

Članak 67.b

(1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na smještaj u Prihvatilištu najduže 60 dana dok im se ne osigura smještaj u primjerenoj stambenoj jedinici na temelju rješenja iz članka 67. stavka 3. ovoga Zakona, ako u roku od osam dana od dana prijave prebivališta podnesu zahtjev za smještaj nadležnom područnom uredu.

(2) Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom koji zbog opravdanih razloga propuste rok za podnošenje zahtjeva za smještaj nadležnom područnom uredu, nadležni područni ured dopustit će povrat u prijašnje stanje ako u roku od osam dana od prestanka uzroka zbog kojeg su propustili rok podnesu molbu za povrat u prijašnje stanje te istodobno s molbom podnesu i zahtjev za smještaj.

(3) Nakon proteka tri mjeseca od dana propuštanja roka ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

(4) Ako azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom za vrijeme dok je smješten u Prihvatilištu izbiva duže od osam dana, a da nije o tome prethodno obavijestio Ministarstvo, izgubit će pravo na smještaj u Prihvatilištu.

(5) Ako azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom za vrijeme dok je smješten u Prihvatilištu izbiva iz Prihvatilišta duže od osam dana, a o tome je prethodno obavijestio Ministarstvo, dodijeljena soba u Prihvatilištu čuvat će se najduže 15 dana od dana obavijesti Prihvatilištu.

(6) Azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom koji ima novčana sredstva ili imovinu kojom može osigurati uzdržavanje ima pravo na smještaj u Prihvatilištu najduže 30 dana od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite.

Pravo na rad

Članak 68.

(1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada i pod uvjetima propisanim člankom 28. Uredbe (EU) 2024/1347.

(2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, pristup uslugama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

*Zdravstvena zaštita***Članak 69.**

(1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita stranaca u Republici Hrvatskoj.

(2) Troškovi zdravstvene zaštite osobe iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

*Pravo na obrazovanje***Članak 70.**

(1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na osnovno, srednje i visoko obrazovanje pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin u skladu s posebnim propisima.

(2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih sukladno propisima kojima se regulira obrazovanje odraslih pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

(3) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija, odnosno priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin, sukladno propisima kojima se uređuju regulirane profesije i priznavanje inozemnih stručnih, odnosno obrazovnih kvalifikacija.

(4) Za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti dostaviti potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje inozemnu stručnu kvalifikaciju provest će se procjena ranije stečenih kompetencija (»prior learning«). Procjenu ranije stečenih kompetencija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom provest će nadležna tijela sukladno propisima kojima se uređuju regulirane profesije i priznavanje inozemne stručne kvalifikacije.

(5) Za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zbog opravdanih razloga nisu u mogućnosti dostaviti potrebnu dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju, tijelo nadležno za vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada provest će vrednovanje sukladno raspoloživim podacima i izraditi informativni dokument o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji.

(6) Odluka o odbijanju zahtjeva za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija odnosno priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija ne može se temeljiti isključivo na činjenici da ne postoje službeni dokumenti kojima se dokazuje određena inozemna stručna odnosno obrazovna kvalifikacija.

(7) Ako azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom ne raspolaže dovoljnim novčanim sredstvima, prijevod stranih isprava u svrhu priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija osigurat će se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja.

*Pravo na slobodu vjeroispovijesti***Članak 71.**

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom jamči se sloboda življenja i odgoja djece u skladu s njegovim vjerskim uvjerenjima.

*Besplatna pravna pomoć***Članak 72.**

Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom pod istim uvjetima kao i tražitelj sukladno članku 60. ovoga Zakona u slučaju odluke iz članka 38. stavka 1. točke 2., članka 49. stavka 4. i članka 50. stavka 3. ovoga Zakona.

*Pravo na socijalnu skrb***Članak 73.**

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na socijalnu skrb sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana.

*Obveza integracije u hrvatsko društvo***Članak 74.**

- (1) Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom osigurat će se pristup tečajevima hrvatskog jezika i polaganje ispita iz znanja hrvatskog jezika na razinama (A1) i (A2).
- (2) Ministarstvo nadležno za obrazovanje objavljuje na svojim mrežnim stranicama popis ustanova koje imaju suglasnost za provođenje ispita iz znanja hrvatskoga jezika i latiničnog pisma.
- (3) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obvezni su pohađati tečaj hrvatskog jezika te položiti ispit iz znanja hrvatskog jezika na razini (A1) u roku od jedne godine od dana stjecanja statusa.
- (4) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obvezni su pohađati tečaj hrvatskog jezika te položiti ispit iz znanja hrvatskog jezika na razini (A2) u roku od tri godine od dana stjecanja statusa.
- (5) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obvezni su pohađati radionice integracije u hrvatsko društvo.
- (6) Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom koji bez opravdanog razloga ne ispune obveze iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka u predviđenim rokovima, može se uskratiti smještaj koji uživaju na teret Republike Hrvatske ili davanja iz sustava socijalne skrbi koja primaju, osim davanja koja se odnose na maloljetnu djecu, trudnice i osobe s posebnim potrebama.
- (7) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom koji po isteku godine dana od odobrenja statusa podnose zahtjev za spajanje obitelji u skladu s člankom 66. ovoga Zakona i koji bez opravdanog razloga nisu ispunili obvezu iz stavka 3. ovoga članka, ne ostvaruju pravo na spajanje obitelji dok tu obvezu ne izvrše.
- (8) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom koji po isteku tri godine od odobrenja statusa podnose zahtjev za spajanje obitelji u skladu s člankom 66.

ovoga Zakona i koji bez opravdanog razloga nisu ispunili obvezu iz stavka 4. ovoga članka, ne ostvaruju pravo na spajanje obitelji dok tu obvezu ne izvrše.

(9) Prilikom razmatranja zahtjeva iz stavaka 7. i 8. ovoga članka Ministarstvo uzima u obzir sve okolnosti koje mogu utjecati na potrebu za spajanjem obitelji i prije izvršavanja propisane obveze.

(10) Radi ispunjenja obveza iz ovoga članka azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom potpisuju Integracijski sporazum.

(11) Troškovi aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za obrazovanje.

(12) Troškovi aktivnosti iz stavka 5. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije Ministarstva.

(13) Sadržaj Integracijskog sporazuma iz stavka 10. ovoga članka propisuje se pravilnikom koji donosi ministar.

Isprave

Članak 75.

(1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom podnose zahtjev za izdavanje dozvole boravka u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta.

(2) Dozvola boravka azilantu izdaje se na vrijeme od pet godina.

(3) Dozvola boravka strancu pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od tri godine.

(4) Zahtjev za izdavanje dozvole iz stavaka 2. i 3. ovoga članka podnosi azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom stariji od 16 godina, a za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom mlađeg od 16 godina zahtjev podnosi zakonski zastupnik ili poseban skrbnik pod istim uvjetima kao i hrvatski državljani.

(5) Putna isprava za azilanta izdaje se azilantu na vrijeme od pet godina, sukladno Aneksu Konvencije iz 1951.

(6) Putna isprava za državljanina treće zemlje može se izdati strancu pod supsidijarnom zaštitom sukladno odredbama zakona kojim se propisuju uvjeti ulaska, kretanja, boravka i rada državljana trećih zemalja.

(7) Putne isprave iz stavaka 5. i 6. ovoga članka izdaju se uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(8) Azilant može podnijeti zahtjev za izdavanje putne isprave za azilanta u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta koja odlučuje o zahtjevu.

(9) Zahtjev za izdavanje putne isprave za dijete azilanta i dijete stranca pod supsidijarnom zaštitom podnosi zakonski zastupnik ili posebni skrbnik pod istim uvjetima kao i hrvatski državljani.

(10) Policijska uprava ili policijska postaja iz stavka 8. ovoga članka odbit će zahtjev za izdavanje putne isprave za azilanta:

1. protiv kojeg se vodi kazneni ili prekršajni postupak, osim ako postoji suglasnost javnopravnog tijela koje vodi postupak

2. koji je osuđen na kaznu zatvora ili mu je izrečena novčana kazna u prekršajnom ili kaznenom postupku, dok kaznu ne izdrži, odnosno dok ne plati novčanu kaznu
 3. koji nije regulirao svoju dospjelu imovinskopравnu obvezu za koju postoji ovršni naslov
 4. ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.
- (11) Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev iz stavka 8. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (12) Policijska uprava ili postaja iz stavka 8. ovoga članka po službenoj će dužnosti oduzeti i poništiti putnu ispravu za azilanta kada nastupe okolnosti iz stavka 10. ovoga članka.
- (13) Policijska uprava ili postaja iz stavka 8. ovoga članka po službenoj će dužnosti oduzeti i poništiti dozvolu boravka, putnu ispravu za azilanta ili posebnu putnu ispravu za državljanina treće zemlje prestankom međunarodne zaštite, odnosno poništenjem odluke kojom je odobrena međunarodna zaštita.

Gubitak, nestanak ili krađa dozvole boravka ili putne isprave za azilanta

Članak 75.a

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužni su, u roku od 15 dana od dana saznanja, prijaviti gubitak, nestanak ili krađu dozvole boravka ili putne isprave za azilanta policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu događaja ili saznanja, o čemu se izdaje potvrda.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom koji u inozemstvu izgube ili na drugi način ostanu bez dozvole boravka ili azilant bez putne isprave za azilanta iz članka 75. stavka 5. ovoga Zakona dužni su u roku od 15 dana od dana saznanja prijaviti gubitak najbližoj diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske, koji je o tome dužan obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju koja ju je izdala.

Status nevažeće dozvole boravka i putne isprave za azilanta

Članak 75.b

Policijska uprava odnosno policijska postaja, u Informacijskom sustavu Ministarstva, evidentirat će status nevažeće dozvole boravka za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ili putne isprave za azilanta kojoj je istekao rok važenja ili je prestala važiti zbog nekog od razloga iz članka 75. stavaka 12. i 13. i članka 75.a ovoga Zakona.

Uključivanje u društvo

Članak 76.

- (1) Postupak uključivanja azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom u društvo obuhvaća postupanja, odnosno ostvarivanja prava iz članaka 64. do 77. ovoga Zakona.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na pomoć pri uključivanju u društvo najduže tri godine od uručjenja odluke.

(3) Pomoć pri uključivanju u društvo obuhvaća:

1. izradu plana integracije za azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom s obzirom na njegove individualne potrebe, znanja, sposobnosti i vještine
2. pružanje pomoći azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom radi ostvarivanja izrađenog plana
3. nadzor nad izvršenjem plana.

(4) Ministarstvo provodi aktivnosti iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske provodi koordinaciju rada svih ministarstva, nevladinih organizacija i dugih tijela koja sudjeluju u postupku uključivanja u društvo azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom u okviru Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo.

Stjecanje hrvatskog državljanstva

Članak 77.

(1) Ako azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ne može iz objektivnih razloga pribaviti službene isprave zemlje podrijetla potrebne za stjecanje hrvatskog državljanstva, u postupku stjecanja hrvatskog državljanstva uzet će se u obzir službene isprave Republike Hrvatske, kao i druge isprave kojima raspolaže, a na temelju kojih se može procijeniti ispunjava li uvjete za stjecanje hrvatskog državljanstva.

(2) Odluka o odbijanju zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva ne može se temeljiti isključivo na činjenici da nisu podnesene službene isprave države podrijetla iz stavka 1. ovoga članka potrebne za stjecanje hrvatskog državljanstva.

GLAVA VI.

PRIVREMENA ZAŠTITA

Odobrenje privremene zaštite

Članak 78.

(1) Privremena zaštita je zaštita odobrena u izvanrednom postupku, u slučajevima masovnog priljeva ili predstojećeg masovnog priljeva raseljenih osoba iz trećih zemalja koje se ne mogu vratiti u zemlju svog podrijetla, osobito ako postoji rizik da zbog tog masovnog priljeva nije moguće učinkovito provesti postupak odobrenja međunarodne zaštite, radi zaštite interesa raseljenih osoba i drugih osoba koje traže zaštitu.

(2) Raseljenim osobama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se državljani trećih zemalja i osobe bez državljanstva koje su bile prisiljene napustiti područje ili zemlju svog podrijetla, odnosno koji su bili evakuirani, posebice na poziv međunarodnih organizacija, a koji se ne mogu vratiti u trajne i sigurne uvjete života zbog situacije koja prevladava u toj zemlji, uključujući osobe na koje se odnosi članak 1.A Konvencije iz 1951., odnosno drugi međunarodni ili nacionalni akti kojima se omogućava međunarodna zaštita, osobito:

1. osobe koje su napustile područje oružanih sukoba ili lokalnog nasilja

2. osobe koje su u ozbiljnoj opasnosti od, ili su bile žrtve, sustavnog ili općeg kršenja svojih ljudskih prava.
- (3) Masovni priljev iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na veliki broj raseljenih osoba koje dolaze iz određene zemlje ili zemljopisnog područja, bez obzira na to je li njihov dolazak spontan ili organiziran.
- (4) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o uvođenju privremene zaštite temeljem odluke Vijeća Europske unije o postojanju masovnog priljeva raseljenih osoba.
- (5) Ako zahtjev za privremenu zaštitu podnese osoba koja nije predviđena kao kategorija raseljenih osoba za privremenu zaštitu odlukom Vlade Republike Hrvatske iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo će putem policijske uprave odnosno postaje donijeti odluku kojom odbacuje zahtjev.
- (6) Protiv odluke o odbacivanju zahtjeva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od osam dana od dana dostave odluke.

Trajanje privremene zaštite

Članak 79.

- (1) Privremena zaštita odobrava se na vrijeme od jedne godine.
- (2) Istekom roka iz stavka 1. ovoga članka privremena zaštita može se automatski produžiti na šest mjeseci, a najduže do godine dana, osim ako je privremena zaštita prestala sukladno stavku 4. točki 2. ovoga članka.
- (3) Kada razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje, na temelju odluke Vijeća Europske unije privremena zaštita može se produljiti u trajanju od najviše godinu dana.
- (4) Privremena zaštita prestaje:
1. istekom dopuštenog vremena trajanja privremene zaštite ili
 2. odlukom Vijeća Europske unije.

Isključenje privremene zaštite

Članak 80.

- (1) Privremena zaštita neće se odobriti državljaniu treće zemlje ili osobi bez državljanstva ako postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se smatra da:
1. je počinila zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti utvrđen odredbama međunarodnih akata
 2. je počinila, poticala ili sudjelovala u počinjenju teškog nepolitičkog kaznenog djela izvan Republike Hrvatske, a prije njezina dolaska u Republiku Hrvatsku, uključujući i osobito okrutna postupanja čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem
 3. je počinila djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, kao što je istaknuto u preambuli i člancima 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda
 4. postoji osnovana sumnja da predstavlja prijetnju za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske

5. je pravomoćno osuđena za teško kazneno djelo za koje se prema zakonodavstvu Republike Hrvatske može izreći kazna zatvora u trajanju od pet godina i duže.
- (2) Ministarstvo donosi odluku o isključenju privremene zaštite ako su ispunjeni uvjeti za isključenje iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba nadležnom upravnom sudu.
- (4) Tužba podnesena nadležnom upravnom sudu odgađa izvršenje rješenja.
- (5) Žalba na prvostupanjsku presudu upravnog suda ne odgađa izvršenje rješenja.

Dragovoljan odlazak

Članak 81.

- (1) Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom ili stranca kojem je prestala privremena zaštita, Ministarstvo će poduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućio dragovoljan odlazak u zemlju podrijetla vodeći računa o ljudskom dostojanstvu.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će razmotriti relevantna izvješća o stanju u zemlji podrijetla te uzeti u obzir ozbiljne humanitarne razloge zbog kojih bi povratak pojedinaca privremeno bio onemogućen ili nerazuman te o tome obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom.
- (3) Stranac iz stavka 1. ovoga članka zadržava prava zajamčena ovim Zakonom do dana povratka u zemlju podrijetla.

Suradnja s drugim tijelima i razmjena informacija s državama članicama Europske unije

Članak 82.

- (1) Ministarstvo će za vrijeme trajanja privremene zaštite te povratka osoba kojima je prestala privremena zaštita surađivati s drugim državnim tijelima, UNHCR-om, Hrvatskim crvenim križem i drugim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica.
- (2) Ministarstvo u suradnji s Europskom komisijom redovito razmjenjuje podatke koji se odnose na privremenu zaštitu s nadležnim tijelima država članica.
- (3) Kada se razmjenom podataka iz stavka 2. ovoga članka utvrdi da je strancu pod privremenom zaštitom izdana dozvola boravka na temelju privremene zaštite u drugoj državi članici, iskaznica stranca pod privremenom zaštitom izdana u Republici Hrvatskoj prestaje važiti kao i sva prava koja proizlaze iz statusa stranca pod privremenom zaštitom.
- (4) Republika Hrvatska ponovno će prihvatiti stranca pod privremenom zaštitom koji je neovlašteno pokušao ući ili se nalazi na teritoriju druge države članice za vrijeme važenja iskaznice stranca pod privremenom zaštitom, sukladno članku 79. ovoga Zakona.

*Prava i obveze stranca pod privremenom zaštitom***Članak 83.**

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj ima pravo na:
1. boravak
 2. iskaznicu
 3. socijalnu skrb sukladno zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi i smještaj
 4. zdravstvenu zaštitu
 5. osnovno i srednje obrazovanje
 6. informacije o pravima i obvezama
 7. rad
 8. spajanje obitelji i
 9. slobodu vjeroispovijesti.
- (2) Obveze propisane člankom 52. stavkom 3. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na stranca pod privremenom zaštitom.
- (3) Stranac pod privremenom zaštitom koji tijekom trajanja privremene zaštite podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može koristiti prava tražitelja dok traje privremena zaštita.
- (4) Stranac pod privremenom zaštitom iz stavka 3. ovoga članka kojem nije odobrena međunarodna zaštita ima prava iz stavka 1. ovoga članka u preostalom razdoblju trajanja privremene zaštite.

*Pravo na boravak***Članak 84.**

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na boravak za vrijeme trajanja privremene zaštite.

*Iskaznica stranca pod privremenom zaštitom***Članak 85.**

- (1) Strancu pod privremenom zaštitom izdaje se iskaznica na vrijeme od godine dana i može se produžavati sukladno članku 79. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona, a smatra se dozvolom boravka u Republici Hrvatskoj.
- (2) Stranac pod privremenom zaštitom dužan je iskaznicu iz stavka 1. ovoga članka vratiti Ministarstvu prestankom privremene zaštite.

*Pravo na rad***Članak 86.**

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.
- (2) Stranac pod privremenom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva.

*Zdravstvena zaštita***Članak 87.**

(1) Stranac pod privremenom zaštitom i član obitelji stranca pod privremenom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu kao i osigurana osoba iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

(2) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

*Pravo na obrazovanje***Članak 88.**

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na osnovno i srednje obrazovanje te prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

*Pravo na spajanje obitelji***Članak 89.**

(1) Zahtjev za spajanje obitelji podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove obitelji koji želi doći u Republiku Hrvatsku.

(2) Članu obitelji koji se spaja sa strancem pod privremenom zaštitom odobrava se privremena zaštita.

(3) U slučajevima kada članovi obitelji uživaju privremenu zaštitu u različitim državama članicama Europske unije, prilikom spajanja obitelji uzet će se u obzir interesi članova obitelji.

*Smještaj stranca pod privremenom zaštitom***Članak 90.**

(1) Za vrijeme trajanja privremene zaštite strancu pod privremenom zaštitom osigurava se odgovarajući smještaj.

(2) Djeci bez pratnje, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, smještaj se osigurava kod odraslih rođaka, u udomiteljskoj obitelji ili kod pružatelja socijalnih usluga za djecu. Iznimno, dijete bez pratnje može biti smješteno zajedno s osobom koja se brinula o djetetu tijekom bijega, ako je to u najboljem interesu djeteta.

(3) Smještaj će se osigurati i strancu kojem je prestala privremena zaštita ako ga, zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga, nije moguće vratiti u zemlju podrijetla.

*Pravo na socijalnu skrb***Članak 90.a**

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na socijalnu skrb sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi.

*Informacije o pravima i obvezama***Članak 91.**

Ministarstvo će pisanim putem, u što kraćem roku, obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom o pravima i obvezama na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

*Pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu***Članak 92.**

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.
- (2) Postupak povodom zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može okončati i nakon prestanka privremene zaštite.

GLAVA VII.

OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA I VOĐENJE ZBIRKE PODATAKA*Donošenje propisa***Članak 93.**

- (1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi:
 1. pravilnik o ostvarivanju materijalnih uvjeta prihvata
 2. odluku o visini novčane pomoći tražiteljima
 3. odluku o troškovima smještaja u Prihvatilištu
 4. Kućni red Prihvatilišta
 5. pravilnik o izgledu obrasca i sadržaju isprava tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, izgledu obrasca dozvole za preseljenje stranca pod privremenom zaštitom iz jedne države u drugu i laissez-passer za stranca u transferu, te o sadržaju i načinu vođenja zbirke podataka, kao i rokovima čuvanja podataka u tim zbirkama
 6. pravilnik o postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći i tarifi pruženih usluga pravne pomoći propisane odredbama ovoga Zakona.
- (2) Ministar nadležan za unutarnje poslove uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove donosi odluku kojom utvrđuje listu sigurnih zemalja podrijetla.
- (3) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove stambenog zbrinjavanja, donosi Pravilnik o sudjelovanju azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom u plaćanju troškova smještaja.
- (4) Ministar nadležan za poslove obrazovanja uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donosi:
 - odluku o programu učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje međunarodne zaštite, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom

- pravilnik o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja međunarodne zaštite, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom radi pristupa obrazovnom sustavu i uključivanja u hrvatsko društvo.

(5) Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i ministarstva nadležnog za vanjske poslove donosi:

- odluku i program preseljenja državljanina trećih zemalja i osoba bez državljanstava iz trećih država
- odluku o načinu i uvjetima prihvata azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom iz drugih država članica Europske unije
- odluku o načinu i uvjetima prihvata i premještanja određenog broja stranaca pod privremenom zaštitom, radi podjele tereta među državama članicama Europske unije po principu solidarnosti.

(6) Pravilnike, Kućni red, odluke iz stavaka 1. do 5. ovoga članka nadležni ministri i Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Plan za nepredvidive situacije

Članak 93.a

(1) Vlada Republike Hrvatske donosi plan za nepredvidive situacije (u daljnjem tekstu: plan) kojim se utvrđuju mjere koje treba poduzeti kako bi se osigurao primjeren prihvata tražitelja kad je Republika Hrvatska suočena s nerazmjerno velikim brojem tražitelja međunarodne zaštite, uključujući maloljetnike bez pratnje.

(2) Plan uključuje i mjere za osiguranje primjerenog prihvata tražitelja ako su raspoloživi smještajni kapaciteti privremeno iscrpljeni ili privremeno nedostupni zbog nerazmjerno velikog broja osoba kojima je potreban smještaj ili zbog katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem ili prirodne katastrofe.

(3) Plan se izrađuje prema predlošku EUAA-e, uzimajući u obzir posebne nacionalne okolnosti.

(4) Plan se preispituje i ažurira zbog promijenjenih okolnosti prema potrebi, a najmanje svake tri godine te se o donošenju, izmjenama i aktivaciji plana izvješćuje EUAA-u dok se za svaku aktivaciju plana izvješćuje Europsku komisiju i EUAA-u.

Vođenje zbirke podataka

Članak 94.

(1) Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka o:

1. tražiteljima
2. azilantima
3. strancima pod supsidijarnom zaštitom
4. strancima pod privremenom zaštitom

5. iskaznicama tražitelja
 6. dozvolama boravka azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom
 7. iskaznicama stranaca pod privremenom zaštitom
 8. putnim ispravama za azilante
 9. privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama
 10. prijavi ili odjavi prebivalište azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom te prijavi ili odjavi boravišta tražitelja i stranca pod privremenom zaštitom
 11. uzetim otiscima prstiju i fotografijama tražitelja i stranaca pod privremenom zaštitom.
- (2) Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Prekršajne odredbe

Članak 94.a

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 do 100,00 eura kaznit će se za prekršaj državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja nakon prestanka statusa tražitelja međunarodne zaštite ne vrati Ministarstvu potvrdu o pravu na rad u roku od 15 dana (članak 61. stavak 7.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 do 260,00 eura kaznit će se za prekršaj azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom koji:
1. ne prijave prebivalište u roku od 15 dana od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite (članak 64. stavak 4. točka 2.)
 2. u roku od 15 dana od dana promjene ne prijave promjenu prebivališta i adresu stanovanja (članak 64. stavak 4. točka 2.)
 3. ne nose ili na zahtjev službene osobe ne daju na uvid dozvolu boravka (članak 64. stavak 4. točka 3.)
 4. ne prijave gubitak, nestanak ili krađu putne isprave za azilanta iz članka 75. stavka 5. ovoga Zakona ili dozvole boravka, u roku od 15 dana od dana saznanja, policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu događaja ili saznanja (članak 75.a stavak 1.)
 5. u inozemstvu izgube ili na drugi način ostanu bez dozvole boravka ili putne isprave za azilanta, a u roku od 15 dana od dana saznanja ne prijave gubitak najbližoj diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske (članak 75.a stavak 2.).
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 260,00 eura kaznit će se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom koji se iseli iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 90 dana u razdoblju od 180 dana, a da o tome nije obavijestio Ministarstvo u roku od 15 dana od dana nastupa navedenih okolnosti (članak 64. stavak 4. točka 5.).

GLAVA VIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 95.**

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o azilu (»Narodne novine«, br. 79/07., 88/10. i 143/13.).

Članak 96.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa koji se donose na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjuju se:

1. Pravilnik o obrascima i zbirkama podataka u postupku azila (»Narodne novine«, br. 36/08., 46/08. – ispravak, 10/09., 88/11. i 81/13.)
2. Pravilnik o besplatnoj pravnoj pomoći u postupku azila (»Narodne novine«, br. 32/12.)
3. Pravilnik o smještaju tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom (»Narodne novine«, br. 36/08. i 116/11.)
4. Pravilnik o visini novčane pomoći tražiteljima azila, azilantima, strancima pod privremenom zaštitom i strancima pod supsidijarnom zaštitom (»Narodne novine«, br. 39/08.)
5. Pravilnik o sadržaju zdravstvenoga pregleda tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom (»Narodne novine«, br. 39/08.)
6. Pravilnik o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, radi pristupa obrazovnom sustavu Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 89/08.)
7. Odluka o programu hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje azila i azilante (»Narodne novine«, br. 129/09.)
8. Odluka o nastavnom planu i programu hrvatskog jezika za tražitelje azila, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom starije od 15 godina radi pristupa srednjoškolskom obrazovnom sustavu i sustavu obrazovanja odraslih (»Narodne novine«, br. 100/12.)
9. Odluka o Programu učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo (»Narodne novine«, br. 154/14.)
10. Odluka o troškovima smještaja u Prihvatilištu za tražitelje azila (»Narodne novine«, br. 49/08.).

Članak 97.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o azilu (»Narodne novine«, br. 79/07., 88/10. i 143/13.).

Članak 98.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 127/2017

Članak 6.

Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će pravilnik iz članka 5. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 7.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2018.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 33/2023

Članak 38.

Ministarstvo će, u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, imenovati nacionalne kontaktne točke za provedbu direktiva iz članka 2. stavka 1. i uredbi iz članka 2. stavka 2. Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (»Narodne novine«, br. 70/15. i 127/17.) o čemu će obavijestiti Europsku komisiju.

Članak 39.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove uskladit će Pravilnik o obrascima i zbirkama podataka u postupku odobrenja međunarodne i privremene zaštite (»Narodne novine«, br. 85/16.) s odredbama ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove stambenog zbrinjavanja, uskladit će Pravilnik o sudjelovanju azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom u plaćanju troškova smještaja (»Narodne novine«, br. 59/18.) s odredbama ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Odredba članka 67. stavka 14. koja je izmijenjena člankom 24. ovoga Zakona primjenjuje se na azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji su ostvarili pravo na smještaj u stambenoj jedinici koja je vlasništvo Republike Hrvatske sukladno odredbi članka 67. stavka 4. Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (»Narodne novine«, br. 70/15. i 127/17.).

Članak 41.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 17/2025**Članak 8.**

Akt strateškog planiranja iz članka 4. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će najkasnije do 12. lipnja 2025.

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 59/2026**Članak 53.**

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (»Narodne novine«, br. 70/15., 127/17., 33/23. i 17/25.).

Članak 54.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će plan iz članka 93.a, koji je dodan člankom 52. ovoga Zakona, u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 74. stavka 13., koji je izmijenjen člankom 50. ovoga Zakona, u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar će uskladiti Pravilnik o ostvarivanju materijalnih uvjeta prihvata (»Narodne novine«, br. 135/15. i 61/19.), Pravilnik o obrascima i zbirkama podataka u postupku odobrenja međunarodne i privremene zaštite (»Narodne novine«, br. 85/16. i 80/24.) i Pravilnik o besplatnoj pravnoj pomoći u postupku odobrenja međunarodne zaštite (»Narodne novine«, br. 140/15. i 155/22.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 55.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 12. lipnja 2026.